

PARTOS JAARVERSLAG 2015

Amsterdam | 11 maart 2016

AMBITIE IN TRANSITIE

De wereld staat er in veel opzichten beter voor dan ooit. Meer mensen boven de absolute armoedegrens, minder honger en betere gezondheid. Dit zijn feiten. De uitdagingen blijven niettemin immens. Want niet alle trends zijn positief: groeiende onzekerheid, toenemende ongelijkheid in bezit, klimaatverandering, wereldwijd 60 miljoen mensen ontheemd, groepen die buiten ontwikkeling vallen en in veel landen is er onderdrukking van activisten en vrouwen. Dit zijn ook feiten. Hoopgevende én zorgwekkende ontwikkelingen zie ik ook bij onze leden. Creativiteit en innovatie, steeds meer impactgerichte partnerschappen, nieuwe verdienmodellen: het beweegt en bruist aan alle kanten. Maar ik zie ook onzekerheid bij organisaties die hun subsidie-inkomsten drastisch zien kelderen. Pijn bij mensen die hun baan verliezen waar zij altijd ziel en zaligheid ingelegd hebben. Veel organisaties ontkomen niet aan tijdrovende en soms kostbare veranderingstrajecten. Deze tegenstellingen en turbulente ontwikkelingen op alle fronten zijn eigen aan de transitie waarin ontwikkelingssamenwerking verkeert. We gaan deze transitie niet stuurloos in. **Sterker nog: het is onze ambitie deze transitie richting te geven.** Dit jaarverslag biedt een blik op wat Partos daaraan het afgelopen jaar gedaan heeft en hoe wij ons op de toekomst voorbereiden.

Als antwoord op de veranderingen binnen ontwikkelingssamenwerking, co-creëerden we in 2014 een nieuw toekomstscenario en visie voor de Vereniging Partos: 'Verbinden voor Innovatie en Impact'. Belangrijkste componenten hierin zijn (i) het duiden van en anticiperen op trends en (ii) een sterke impuls geven aan vernieuwing. Waarbij de voor Partos kenmerkende rol die van verbinder is. Verbinder van leden onderling en die van het verbinden van leden met nieuwe spelers in Nederland en uit 'het Zuiden'. Volgens plan hebben we deze nieuwe visie in een vijfjarenprogramma vertaald (de [Partos Innovatiehub](#)) en ingezet op aanvullende financiering van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Dat is uiteindelijk gelukt! Begin 2016 starten we met een ambitieus programma. Over vijf jaar willen wij kunnen zeggen: Nederlandse ontwikkelingsorganisaties vormen een nationaal en internationaal geziene topsector in termen van kwaliteit en impact voor inclusieve, duurzame ontwikkeling wereldwijd.

Later dan gepland kwam de [World's Best News Campagne](#) van de grond. Pas in het najaar kregen we deze gefinancierd. Het succes van de lancering begin 2016 was er niet minder om. We gaan nu de beeldvorming over ontwikkelingssamenwerking kantelen. Weg met het cynisme.

Ontwikkelingssamenwerking werkt!

Ik ben trots op de resultaten die wij met de Vereniging Partos hebben geboekt. Partos in de zin van: de leden, de werkgroepen, het bestuur, het kernteam en haar partners. Ik noem een paar 'pareltjes van Partos':

- De eerste [Coherentiemonitor 'Let's walk the talk together'](#) heeft effect gehad en krijgt een nog robuuster gevolg, met de Sustainable Development Goals als richtinggevend kader.
- Een zinderend [Connected Development Festival](#).
- Minister Ploumen heeft een toezegging gedaan dat [25 procent van het ontwikkelingsbudget](#) voor maatschappelijke organisaties beschikbaar is. Dat houden we in de gaten.
- De [MFS II-evaluatie](#) is rijk aan leerstof en toonde aan dat het werk van onze leden effectief is – dit werd breed uitgemeten door de media.

- Het baanbrekende en invloedrijke rapport over exclusie en voorbeelden van inclusie: [‘Leave No One Behind’](#).

De Partos-werkgroep ‘Leave no one behind’ is een schoolvoorbeeld van een (sociaal) innovatielab. Een mooi motto voor Partos ook: Leave no one behind. In verbondenheid komen we op voor een betere wereld, voor iedereen.

Bart Romijn
Directeur

IN DE ETALAGE

MFS II-evaluaties

Eind juli 2015 zijn de eindrapporten van de MFS II-evaluaties aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken verstuurd, voorzien van een reactie van de Stichting Gezamenlijke Evaluaties (SGE). De evaluatoren concludeerden dat de ontwikkelingsprogramma's op een positieve manier hebben bijgedragen aan het behalen van de Millenniumdoelen en dat lobby & advocacy programma's duidelijk de agenda van beleidsmakers beïnvloedden. Ook op het gebied van capaciteitsontwikkeling zijn goede resultaten behaald. Op 2 september 2015 organiseerde Partos een formeel moment van aanbidding. Partos-directeur Bart Romijn, tevens voorzitter van de SGE, overhandigde de rapporten aan Christiaan Rebergen, Directeur Generaal Internationale Zaken. Lucia Helsloot, evaluatiemanager van Partos, presenteerde de belangrijkste conclusies en geleerde lessen aan een publiek bestaande uit een zestigtal vertegenwoordigers van de MFS II-allianties, het Ministerie van Buitenlandse Zaken, WOTRO en de onderzoeksteams. Eind 2015 is Partos begonnen met het toegankelijk maken van en het reflecteren op de belangrijkste conclusies. Dat wordt voortgezet in 2016. De publicatie van de rapporten, voorzien van een [factsheet](#) met de belangrijkste bevindingen, leidde tot een aantal positieve berichten in de media over de bewezen effectiviteit van ontwikkelingsorganisaties. Hiervoor is exclusiviteit gegeven aan de Volkskrant. Onder de kop: '[Ontwikkelingshulp door Nederland is effectief en efficiënt](#)' schreef de Volkskrant positief over de evaluaties, waarna andere media volgden. Ook De Telegraaf publiceerde een positief bericht: '[Ontwikkelingsorganisaties leveren goed werk](#)'.

De 25 procent

Op 22 april 2015 vond in de Tweede Kamer het [Algemeen Overleg \(AO\) Maatschappelijke Organisaties en Ontwikkelingssamenwerking](#) plaats. Directe aanleiding was de bekendmaking van de 25 Strategische Partnerschappen. In voorbereiding op dit AO is vanuit Partos ingezet op helderheid. Helderheid over hoe Minister Ploumen van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking de toezegging wil nakomen dat 25 procent van de OS-begroting via maatschappelijke organisaties besteed blijft worden. In een gesprek tussen een delegatie van het Partos-bestuur en minister Ploumen werd het belang van een *enabling environment* bevestigd. Verder zei minister Ploumen zich ervoor in te willen zetten dat in tenders van het ministerie maatschappelijke organisaties niet direct of indirect uitgesloten worden. Daarnaast is door Oxfam Novib een [mailactie](#) opgezet richting Diederik Samsom van de PvdA, met de oproep zich sterk te maken voor ontwikkelingsamenwerking en maatschappelijke organisaties in het bijzonder. Partos heeft de mailactie via de nieuwsbrief onder haar leden verspreid. Uiteindelijk ondertekenden ruim 6000 mensen deze mailactie. Het AO van 22 april leidde ertoe dat Minister Ploumen in de Tweede Kamer de toezegging herbevestigde dat 25 procent van de OS-begroting via maatschappelijke organisaties moet worden besteed.

Connected Development Festival

Op vrijdag 13 november 2015 organiseerde Partos samen met Open Development Camp (ODC) het Connected Development Festival. Dit festival vormde een vervolg op het Partos Innovatiefestival 2014 en richtte zich eveneens op innovaties in ontwikkelingsamenwerking. Door de samenwerking met ODC werd het accent nog wat meer gelegd op *Social meets Tech*. Er waren 18 workshops, 12 Lightning Talks en vele andere programmaonderdelen waarin de verbinding werd gelegd tussen

innoveren en het vergroten van sociale impact. De hashtag #CDF2015 was trending topic in Nederland. Met zo'n 400 bezoekers op het festival in het Theater aan het Spui werd het een bruisende dag! Op partosnl.tumblr.com kun je vele video's en foto's bekijken, artikelen teruglezen en enkele presentaties terugvinden. Het Connected Development Festival werd mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Den Haag, Hivos en Plan Nederland. Ook in 2016 organiseert Partos weer een Innovatiefestival.

Coherentiemonitor

Op 23 maart 2015 organiseerde Partos samen met Foundation Max van der Stoel en Woord & Daad de conferentie 'Coherent Beleid voor Ontwikkeling – the Next Level' in Den Haag. Minister Ploumen nam daar de [coherentiemonitor](#) in ontvangst. In de monitor staan verschillende cases die incoherent beleid aantonen, maar ook een aantal aanbevelingen om tot meer coherentie te komen. Zo moet beleidscoherentie voor ontwikkeling een centraal uitgangspunt worden voor alle beleid dat raakt aan de belangen van ontwikkelingslanden. De conferentie wist veel aandacht te genereren, waarmee een momentum is gecreëerd om beleidscoherentie weer hoger op de (politieke) agenda te krijgen. In de media was volop aandacht voor het rapport en de conferentie. Tijdens een bijzondere procedure in de Tweede Kamer is de coherentiemonitor ook in het parlement gepresenteerd. Partos, Woord en Daad en FMS hebben sindsdien vanaf de zomer samengewerkt aan een projectvoorstel voor de Europese Commissie om het Nederlands voorzitterschap van de Europese Unie te begeleiden. Insteek van dit project ([Ready for Change](#)) is een coherente implementatie van de SDGs. In december 2015 is dit project gefinancierd en van start gegaan met een goedbezochte kick-off bijeenkomst.

EN WIST JE DAT....?

In 2015:

- deden 22 leden mee aan de derde ronde van het Open Data programma van Partos
- volgden 53 personen de IATI-introductie in sneltreinvaart
- verscheen elke dag een nieuw bericht op het Platform Ondernemen in Ontwikkelingslanden
- is de financiering van de World's Best News campagne definitief
- waren er 400 (!) bezoekers op het Connected Development Festival
- groeide het Partos-lobbynetwerk naar 117 medewerkers
- verdubbelde het aantal bezoekers van Platform OiO
- verzamelde Partos samen met een aantal leden ruim 6000 handtekeningen voor een mailactie aan Diederik Samsom
- stond Partos meermaals in de Volkskrant, maar ook in NRC, Trouw, het Nederlands Dagblad, Reformatorisch Dagblad, op NOS.nl, diverse regionale dagbladen alsook in interviews met Radio 1 en BNR
- volgden 27 deelnemers de Partos-basiscursus voor Planning, Monitoring en Evaluatie
- was Partos drie keer trending topic op Twitter: tijdens de conferentie voor beleidscoherentie, het Connected Development Festival én de Kick-off bijeenkomst van Ready for Change
- sloten dertien organisaties zich aan voor de nieuwe shared service 'Politieke Monitor' van Partos
- beëindigden drie leden hun lidmaatschap, maar kwamen er ook drie bij, waardoor het ledenaantal 114 bleef

- zijn de MFS II-evaluaties gepubliceerd van 64 organisaties die in 20 allianties samenwerkten
- telden alle MFS II-evaluaties bij elkaar ruim 8300 pagina's
- coördineerde Partos de start van een campagne rondom de beeldvorming van vluchtelingen

En nog een paar leuke weetjes...

In 2015:

- onderging het Partos-kantoor aan de Ellermanstraat een flinke restyling
- won Partos de diversiteitsprijs bij de Charity Cup
- werd onze (inmiddels ex-) voorzitter Annemieke Nijhof Topvrouw van het Jaar
- hebben op kantoor twee moswanden en 46 plantjes het overleefd
- werd er bij Partos twee keer ingebroken
- vierden we twaalf verjaardagen op de Ellermanstraat
- is overgegaan tot de aanschaf van een tweedehands én linkshandige voetbaltafel, die tot veel ontspanning en vertier leidde tijdens de maandelijkse teamborrel
- zijn er tijdens de lunch 104 bakjes humus verorbord met de smaken naturel, limoen-koriander, zongedroogde tomaat, Ras-al-Hanout en rode biet

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord Bart Romijn	2
In de etalage	4
Interview J.W. Nieuwenhuys	8
Doelstellingen & Strategie Partos	10
Kennis & Effectiviteit	11
Interview T. Tjoelker	16
Belangenbehartiging en Beleidsbeïnvloeding	17
Interview S. Vree	20
Beeldvorming en Communicatie	21
• Platform Ondernemen in Ontwikkelingslanden	24
Interview P. van Lier	26
Efficiëntie & Shared Services	27
De Vereniging Partos	29
• Governance	31
• Ledenlijst 2015	36
Financiële verslaglegging	40
Jaarrekening	41
• Balans per 31 december 2015	41
• Staat van baten en lasten 2015	42
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	43
Overige gegevens	53
• Statutaire regeling bestemming overschot/tekort	53
• Gebeurtenissen na balansdatum	54
Controleverklaring	55
Meerjarenbegroting 2016-2020	56

INTERVIEW

Jan-Willem Nieuwenhuys
Bestuursvoorzitter Partos

‘Verbinden voor Vernieuwing en Impact’ is de naam van het toekomstscenario van Partos. De nieuwe voorzitter van het Partos-bestuur past daar naadloos in. Zijn naam is Jan-Willem Nieuwenhuys en hij ziet al kansen om als verbinder op te treden voor de Partos-leden, bijvoorbeeld met de fondsen waar hij als duurzaam vermogensbeheerder dagelijks mee werkt. Even voorstellen!

Sinds de Algemene Ledenvergadering van 13 november jl. heeft Partos een nieuwe (externe) voorzitter: Jan-Willem Nieuwenhuys. Hij is directeur Vermogensbeheer bij ASN Bank, waar hij wil bijdragen aan een betere wereld door op een duurzame manier te beleggen. En daar is Nieuwenhuys al een groot deel van zijn carrière mee bezig. Hij leerde het vak van vermogensbeheer op een traditionele manier en wist al snel dat hij het anders wilde doen. In 1990 richtte hij Nieuwenhuys Brink Crommelin Duurzaam Vermogensbeheer op. Er bestonden nog geen richtlijnen of criteria voor duurzaam beleggen, maar dat is vandaag de dag anders. Volgens Nieuwenhuys is duurzaam beleggen zo succesvol dat er eigenlijk geen reden meer is om het niet te doen.

Bestuurservaring heeft hij voldoende; hij was in de jaren negentig voorzitter van het Social Venture Network Europa (resp. Nederland) en zit onder meer al jarenlang in het bestuur van Human Rights Watch.

Wat wil Nieuwenhuys graag bereiken als voorzitter van Partos? Wat is zijn indruk van de sector ontwikkelingssamenwerking en wat ziet hij als grootste uitdaging? Een vraaggesprek met Nieuwenhuys over de toekomst van Partos.

Eerst maar eens kennismaken

Nieuwenhuys heeft nog geen compleet beeld van de leden. Wel vindt hij het terrein van ontwikkelingssamenwerking erg boeiend. Hij is al jaren bezig met de verduurzaming van de financiële wereld en in zijn rol als bestuursvoorzitter zou hij graag een verbindende factor zijn tussen die twee werelden. Nieuwenhuys kijkt er naar uit om de komende tijd met de leden van Partos kennis te maken, vooral via een van de vele (al dan niet Partos-) bijeenkomsten waar veel van de leden aanwezig zijn.

Al vooruitdenkend

De kersverse Partos-voorzitter denkt dat de grootste uitdaging ligt bij de diversificatie van inkomsten van de leden. Het zijn moeilijke tijden voor ontwikkelingsorganisaties. Zijn ruime ervaring met NGOs en de financiële wereld, maar ook bij zijn bredere internationale netwerk, maakt het mogelijk om beter aan te sluiten bij elkaars behoeftes. Daar wil hij graag op inzetten. De grillen van de overheid zorgen er volgens hem voor dat subsidies van de overheid alleen niet stabiel genoeg zijn om op te

bouwen. Partos zou een verbindende partij kunnen zijn als branchevereniging om als benchmark op te treden voor fondsen.

Een betere wereld is de reden waarom Nieuwenhuys begonnen is met duurzaam beleggen. Zijn dochter was net geboren en daardoor zag hij in hoe belangrijk het is te investeren in een duurzame toekomst. Wat hij inmiddels heeft geleerd en graag zou willen meegeven aan Partos, is dat duurzaamheid niet ten koste hoeft te gaan van financieel rendement.

Erbij horen

Als laatste geeft hij mee hoe belangrijk het is om als vereniging een community te vormen. Nieuwenhuys merkt het aan zijn eigen kinderen: zij willen niet structureel doneren aan een organisatie, maar willen 'ergens bij horen' en dat ook zo voelen. Dat is ook waar we als Partos naar moeten streven. Dat de leden trots zeggen: 'Wij horen bij Partos'.

DOELSTELLINGEN & STRATEGIE PARTOS

Effectiviteit staat bij Partos voorop; effectieve ontwikkelingsorganisaties en effectieve ontwikkelingssamenwerking. Ervoor zorgen dat ontwikkelingssamenwerking werkt.

De effectiviteit van het werk van onze lidorganisaties werd bevestigd en onderbouwd door de [evaluatie van het Medefinancieringstelsel II](#). Een team van circa tweehonderd personen (met name wetenschappers) onderzocht het werk van twintig allianties over de periode 2010-2015. Partos investeert in de effectiviteit en in het uitdragen daarvan via drie kerntaken: Kennis & Effectiviteit, Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging en Beeldvorming & Communicatie. Het in 2014 door de Algemene Ledenvergadering (ALV) aangenomen toekomstscenario 'Verbinden voor Vernieuwing en Impact' heeft Partos in 2015 naar een vijfjarenprogramma vertaald. Naast de strategie om voor de leden *Waarde door Innovatie* te leveren, ondersteunde de ALV twee aanvullende strategieën:

Waarde door Kwaliteit

- Luisteren naar en reageren op behoeften en verwachtingen van leden.
- Inhoudelijk en procesmatig goed en snel schakelen en voor het voetlicht brengen van kwaliteit van leden.

Waarde door (strategische) Focus

- Focus op waar we goed in zijn. Namelijk het mobiliseren en verbinden van leden om tot kritische massa, versnelling en impact te komen.
- Relevante onderwerpen zoeken waar we het meeste verschil kunnen maken. Het begin 2015 ingezette traject om [beleidscoherentie voor ontwikkeling](#) bij de Rijksoverheid te versterken is hier een goed voorbeeld van. Beleidscoherentie is bij uitstek een onderwerp dat de thematische kennis en inzichten van leden bundelt. En als de overheid op dit onderwerp stappen maakt, dan heeft dat verstrekkende impact op de effectiviteit en de duurzaamheid van ontwikkelingssamenwerking.

De werkgroep 'Leave no one behind' is een mooi en leerzaam voorbeeld van een initiatief waarin de drie waardestrategieën tot uiting kwamen - innovatie, kwaliteit en strategische focus. Zowel bij Leave no one behind als het coherentie-initiatief benutten we de kracht van de leden en speelde het kernteam van Partos een verbindende rol. De drie waardestrategieën geven richting aan onze activiteiten en helpen ons prioriteiten te stellen. Prioriteren is een *must*, niet alleen vanwege gewenste impact maar ook gezien onze beperkte capaciteit. In dit jaarverslag volgt een overzicht van de activiteiten en resultaten vanuit de verschillende kerntaken: Kennis & Effectiviteit, Belangenbehartiging & Beleidsbeïnvloeding en Beeldvorming & Communicatie.

KENNIS EN EFFECTIVITEIT

Centrale doelstelling:

Verbinden voor vernieuwing en impact met als aandachtsgebieden: Innovatie, kennis, kwaliteit en impact.

DOEL: Partos doet een subsidieaanvraag bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor de inzet op vernieuwing in de sector (Partos Innovatiehub). [*R = resultaat*]

- R Eind 2015 is de subsidieaanvraag voor de Partos Innovatiehub ingediend bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Na overleg en feedback is deze goedgekeurd.
- R De Partos Innovatiehub is ontwikkeld in samenspraak met leden, mogelijke partners van de Innovatiehub en diverse stakeholders. Het Ministerie van Buitenlandse zaken was een belangrijke gesprekspartner in het formuleren van de Partos Innovatiehub.

Partos Innovatiehub

In 2014 ontwikkelde Partos op basis van een brede ledenconsultatie het toekomstscenario 'Verbinden voor Vernieuwing en Impact'. In 2015 heeft Partos deze ambitie omgezet in een voorstel voor [de Partos Innovatiehub](#). Als onderdeel hiervan voerde Partos gesprekken met potentiële partners en betrokken lidorganisaties. Uiteindelijk resulteerde dit in het programmavoorstel 'Verbinden voor Vernieuwing en Impact' en in een definitieve aanvraag voor financiering, die begin 2016 ook formeel is goedgekeurd. Partos richt zich met de Innovatiehub op het aanjagen en faciliteren van innovatie binnen en tussen maatschappelijke ontwikkelingsorganisaties in Nederland en in 'het Zuiden'. Het uiteindelijke doel is hun impact op het gebied van inclusieve en duurzame ontwikkeling te vergroten. Vanuit dezelfde inzet op verbinding voor vernieuwing organiseerde Partos in 2015 het jaarlijkse Innovatiefestival (het [Connected Development Festival](#)) in actieve samenwerking met de organisatoren van het Open Development Camp en Border Sessions.

DOEL: In het kader van de gezamenlijke MFS II-evaluaties de rapporten publiceren, alsook een communicatieplan opstellen en leersessies uitvoeren.

- R De [eindrapporten](#) zijn tijdig (voor 1 augustus 2015) bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken ingeleverd en ter beschikking gesteld aan de MFS II-allianties.
- R Er is een [overzichtelijk factsheet](#) gemaakt van de resultaten.
- R Een communicatieplan is opgesteld en uitgevoerd. Het leidde tot positieve publiciteit in o.a. de Volkskrant en De Telegraaf.
- R Er zijn diverse leersessies uitgevoerd, die in 2016 vanuit hetzelfde MFS II-budget een vervolg krijgen.

MFS II-evaluaties (ook in 'In de etalage')

Eind juli 2015 zijn de eindrapporten van de MFS II-evaluaties aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken verstuurd, voorzien van een reactie van de Stichting Gezamenlijke Evaluaties (SGE). De evaluatoren concludeerden dat de ontwikkelingsprogramma's op een positieve manier hebben bijgedragen aan het behalen van de Millenniumdoelen en dat lobby & advocacy programma's duidelijk de agenda van beleidsmakers beïnvloedden. Ook op het gebied van capaciteitsontwikkeling

zijn goede resultaten behaald. Op 2 september 2015 organiseerde Partos een formeel moment van aanbidding. Partos directeur Bart Romijn, tevens voorzitter van de SGE, overhandigde de rapporten aan Christiaan Rebergen, Directeur Generaal Internationale Zaken. Lucia Helsloot, evaluatiemanager van Partos, presenteerde de belangrijkste conclusies en geleerde lessen aan een publiek bestaande uit een zestigtal vertegenwoordigers van de MFS II-allianties, het Ministerie van Buitenlandse Zaken, WOTRO en de onderzoeksteams. Eind 2015 is begonnen met het toegankelijk maken van en het reflecteren op de belangrijkste conclusies. Dat wordt voortgezet in 2016. De publicatie van de rapporten, voorzien van een [factsheet](#) met de belangrijkste bevindingen, leidde tot een aantal positieve berichten in de media over de bewezen effectiviteit van ontwikkelingsorganisaties. Hiervoor is exclusiviteit gegeven aan de Volkskrant. Onder de kop: '[Ontwikkelingshulp door Nederland is effectief en efficiënt](#)' schreef de Volkskrant positief over de evaluaties, waarna andere media volgden. Ook De Telegraaf publiceerde een positief bericht: '[Ontwikkelingsorganisaties leveren goed werk](#)'.

MFS II-leeragenda

In 2015 zijn vijf leersessies georganiseerd. Grote nadruk lag op het leren van zowel de MFS II- als IOB-evaluatie over lobby & advocacy, zodat deelnemers deze lessen kunnen gebruiken in onder meer de Strategische Partnerschappen voor pleiten en beïnvloeden. Belangrijke conclusies en aanbevelingen uit de workshops zijn terug te vinden op de [Partos website](#) en in het verslag van de [workshop op 16 december 2015](#). Na de formele overhandiging van de MFS II-rapporten aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken is een traject 'Learning for the future' ingezet, waaraan ook andere (niet MFS II-) organisaties kunnen deelnemen. Focus ligt daarbij op innovatie in lobby & advocacy, monitoring & evaluatie (M&E), capaciteitsversterking en efficiëntie, teneinde de effectiviteit van de programma's verder te vergroten. Om de kennis uit de evaluaties te verspreiden, publiceert Partos in 2016 factsheets en maakt Partos de deelrapporten beter toegankelijk op de Partos website.

DOEL: Het ondersteuningsprogramma op IATI (International Aid Transparency Initiative) voltooien en extern evalueren. Tijdens de derde IATI-ronde is de [kennisportal \(www.partos.nl/iati\)](#) up to date en toegankelijk.

- R Het IATI-programma is afgesloten. De derde ronde van workshops is met 22 deelnemers met succes voltooid. Bij een allerlaatste 'bezembijeenkomst' hebben nog 53 deelnemers in sneltreinvaart een introductie tot IATI gekregen.
- R Partos heeft inbreng gehad bij de richtlijnen van het ministerie voor IATI-publicatie, op basis van een ledenconsultatie met 71 deelnemers.
- R De kennisportal is up to date en een externe evaluatie is uitgezet.

IATI-ondersteuningsprogramma

In 2015 verkreeg Partos een budgetneutrale verlenging van het IATI-programma. Hierdoor was een derde ronde van ondersteuning mogelijk voor organisaties die zich voorbereidden op IATI-publicatie. Partos heeft op basis van een ledenconsultatie inbreng gehad bij de richtlijnen van het ministerie voor IATI-publicatie. Partos heeft o.a. aandacht gevraagd voor de veiligheids- en privacyrisico's van open data voor partnerorganisaties in landen met een autoritair regime. Dankzij de tweede budgetneutrale verlenging van het programma heeft Partos nog een aantal bijeenkomsten

georganiseerd aan de hand van deze richtlijnen, zoals in de eindfase een laatste introductie over IATI en een workshop over de publicatietool Aidstream. Materiaal dat ontwikkeld werd gedurende het programma is toegankelijk gemaakt in een [kennisportal](#) die Partos deelt met o.a. [BOND](#), de Britse zusterorganisatie van Partos. Bij DSO heeft Partos aangedrongen op een helpdesk- en ondersteuningsfunctie voor organisaties die in de toekomst conform IATI moeten gaan publiceren.

DOEL: Informatievoorziening voor de Partos-leden over de Strategische Partnerschappen en de invulling van 'Samenspraak en Tegenspraak'.

- R Ledenconsultatie in maart 2015 over de vorming van de Strategische Partnerschappen (35 deelnemers).
- R Survey onder 40 deelnemende organisaties in de Strategische Partnerschappen naar de behoeften aan ondersteuning.
- R Online platform ingericht voor uitwisseling rondom vragen en issues.
- R Leerbijeenkomst voor M&E over lobby & beleidsbeïnvloeding in december 2015 (47 deelnemers).

Ondersteuning Strategische Partnerschappen

Als onderdeel van het nieuwe subsidiekader 'Samenspraak en Tegenspraak' zijn er in 2015 25 allianties van ontwikkelingsorganisaties (waaronder veel Partos-leden) geselecteerd voor een [strategisch partnerschap](#) met het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Vanwege het grote belang voor ontwikkelingsorganisaties streeft Partos naar maximale ondersteuning van deze partnerschappen. In 2015 organiseerde Partos tweemaal een ledenconsultatie ter voorbereiding van een gezamenlijke inbreng in de bijeenkomsten van het ministerie. In maart over de uitgangspunten en de vormgeving van het proces van de Strategische Partnerschappen en in november over de richtlijnen voor IATI publicatie. In online surveys peilde Partos de behoefte aan verdere ondersteuning en uitwisseling. Het resulteerde voorsnog in een bijeenkomst over M&E van lobby en beleidsbeïnvloeding in het kader van de Strategische Partnerschappen (op basis van de lessen MFS II) en in een online platform voor uitwisseling (4th Office). Tot op heden is van dit online platform nog weinig gebruikgemaakt. Uit de survey bleek verder dat de behoefte aan ondersteuning in de Strategische Partnerschappen momenteel niet groot is.

OVERIGE ACTIVITEITEN & RESULTATEN

Partos Leerplatform: werkgroep 'Gebruik van monitoring data'

- R Een afgerond onderzoek naar de factoren die het gebruik van monitoring in de weg staan.
- R Acht *good practice* cases over het gebruik van monitoring data.
- R Presentatie tijdens de Middag van het Evalueren in Den Haag in december 2015.

Deze werkgroep bestaat uit monitoring & evaluatie (M&E)-managers van Partos-leden die zich ten doel gesteld hebben om [monitoring data beter te gebruiken](#). Hiervoor gaf de werkgroep Wouter Rijnveld (Resultante) de opdracht om te onderzoeken welke factoren het gebruik van monitoring in de weg staan. Lydeke Schakel complementeerde dit onderzoek met een aantal *good practice* cases. Op 9 december 2015 werden de bevindingen gepresenteerd tijdens de Middag van het Evalueren in

Den Haag. Op basis van de bevindingen zal de werkgroep een aantal richtlijnen opstellen en publiceren. Op die manier helpt de werkgroep organisaties bij het effectiever gebruiken van monitoring data.

Partos Leerplatform: werkgroep 'Sociale Inclusie'

R Publicatie rapport 'Leave no one behind! Inspirational guide on inclusion of ultra-poor and marginalised people in economic development.'

R Inhoudelijke bijdrage aan de DGIS-consultatie over inclusieve ontwikkeling.

R Oprichting van The Exclusion Radar in samenwerking met het Centre for Innovation, diverse Partos-leden en andere partners.

R Oprichting van het Dutch Platform 'Leave No One Behind' (*powered by* Partos).

Op basis van een serie seminars publiceerde de Partos-werkgroep 'Sociale inclusie' [een praktische gids](#). Hiermee wil de werkgroep ontwikkelingsorganisaties, overheden, beleidsmakers, donoren en de private sector inspireren om aan inclusie van gemarginaliseerde groepen te werken. Ook leverde de werkgroep een inhoudelijke bijdrage aan de DGIS-consultatie over inclusieve ontwikkeling. Om daadwerkelijke verandering teweeg te brengen, besloot de werkgroep te transformeren naar een platform met een meer programmatische benadering. Dit [Dutch Platform Leave No One Behind](#) organiseerde reeds twee bijeenkomsten en richt zich onder meer op het uitdragen van de inzichten uit de gids naar de verantwoordelijke actoren voor economische ontwikkelingsprogramma's. Het platform richt zich ook op beleidsbeïnvloeding, advies en het initiatief 'Exclusion Radar'. Dit laatste is een instrument om extreem armen in kaart te brengen. De huidige methoden om extreme armoede in kaart te brengen zijn tijdrovend, arbeidsintensief en dus duur. Mogelijk biedt de Exclusion Radar oplossingen via *big data analysis* en crowdsourcing.

Tweede gezamenlijke partnertevredenheidsonderzoek

R Partos heeft in 2015 een tweede Partnertevredenheidsonderzoek in samenwerking met Keystone voltooid. Nederlandse organisaties scoren hoog.

Voor de tweede maal organiseerde Partos in samenwerking met Keystone een onderzoek naar de tevredenheid van zuidelijke partnerorganisaties over de samenwerking met Nederlandse NGOs. In totaal deden tien Nederlandse organisaties mee en 684 zuidelijke partners. In augustus 2015 werd het [overzichtsrapport](#) gepubliceerd, inclusief een voorwoord van hoogleraar Thea Hilhorst. Uit het rapport blijkt dat Nederlandse organisaties in vergelijking met hun collega-organisaties over het algemeen hoog scoren. Maar liefst vijf Nederlandse organisaties stonden in de top tien van het onderzoek. Partos coördineerde het onderzoek in Nederland en publiceerde naast het eindrapport ook een beleidsreactie.

EN VERDER...

R Kwaliteitszorg: In samenwerking met de werkgroep Kwaliteit is de '[Partos 9001](#)' (de sector specifieke toepassing van de ISO 9001) herzien op basis van de nieuwe ISO 9001:2015 en de [Erkenningsregeling Goede Doelen](#) (voorheen CBF-Keurmerk). Publicatie hiervan volgt in 2016.

R Partos Gedragscode: In 2015 ontving Partos [één klacht](#) over het optreden van één van haar lidorganisaties. Deze klacht werd niet ontvankelijk verklaard door de secretaris van de klachtencommissie, inclusief uitleg en een mogelijkheid tot beroep bij de voorzitter. Hiervan werd geen gebruik gemaakt.

-
- R Partos organiseerde in 2015 twee basiscursussen Planning, Monitoring & Evaluatie (PME). In totaal deden 27 deelnemers mee, die de cursussen [positief evalueerden](#). De gemiddelde overall score is 4 op een schaal van 1 (slecht) tot 5 (uitstekend). Cursisten vinden de basiscursus 'nuttig', 'een goede basis' en 'onmisbaar'.
 - R [Erkenningsregeling Goede Doelen](#): Partos nam deel aan bijeenkomsten en dialoogsessies over de nieuwe Erkenningsregeling. Met name aan de paragraaf over doelrealisatie leverde Partos een bijdrage.

INTERVIEW

To Tjoelker

Hoofd Maatschappelijke Organisaties bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken

Vijftien maanden geleden, meteen sinds haar aantreden in de functie als afdelingshoofd Maatschappelijke Organisaties, leerde To Tjoelker Partos kennen als de branchevereniging voor ontwikkelingssamenwerking. Als hoofd MO is het haar verantwoordelijkheid dat er binnen het ministerie een multistakeholder benadering is op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Dat houdt in dat maatschappelijke organisaties ook betrokken worden in het beleid. “Maatschappelijke organisaties zijn nodig bij ontwikkeling, omdat ze op een professionele manier een intermediair vormen richting lokale gemeenschappen”, aldus Tjoelker. In deze rol is ze ook verantwoordelijk voor de selectie en implementatie van de strategische partnerschappen.

Dit laatste is een van de trajecten waarbij Tjoelker met Partos samenwerkt: “Een van de krachten van Partos is dat het een bruggenbouwer is richting haar leden. Niet dat we zelf geen contact hebben met de leden, maar het feit dat Partos de verschillende opinies en gezamenlijke standpunten weet te bundelen, maakt dat de ontmoetingen constructief zijn in plaats van reactief. Een verbindende rol die Partos nu al een aantal keer op zich heeft genomen.”

In 2015 keurde het ministerie het programmavoorstel voor de Partos Innovatiehub goed. Tjoelker laat zich graag verrassen hoe de Innovatiehub de komende jaren gaat uitpakken. Volgens haar liggen er verschillende uitdagingen. Hoe Partos bijvoorbeeld zuidelijke ‘Partossen’ gaat betrekken. Zo heeft de Franse Partos een netwerk met alle ‘Partossen’ van Franstalig Afrika. Maar ook of de Hub ruimte biedt om de nieuwe rol van maatschappelijke organisaties voeding te geven. En wat uit de MFS II-leeragenda naar voren kwam, namelijk: ‘Hoe om te gaan met *non civil society* zoals IS en andere terreurorganisaties?’ en ‘Hoe zit het met de legitimiteit van (zuidelijke én noordelijke) maatschappelijke organisaties? Hoe onderhouden organisaties contacten en hoe leggen zij verantwoordelijkheid af aan hun leden?’

De MFS II-evaluaties vormen ook een dossier waar Partos en het ministerie intensief op samenwerkten. Tjoelker: “Van de leeragenda die Partos heeft opgezet rondom MFS II was ik echt onder de indruk. Het was een gedegen stuk waar Partos de grote hoeveelheid aan informatie heeft om weten te zetten in een goed verhaal.”

“Vanochtend dacht ik op de fiets erover na wat ik meer zou willen zien van Partos. Maar eigenlijk ben ik best tevreden. Ik ervaar het contact met Partos als een prettige, constructieve en professionele relatie. We weten elkaar te vinden en dat is fijn. Dat zou ik graag willen handhaven.”

BELANGENBEHARTIGING EN BELEIDSBEÏNVLOEDING

Centrale doelstelling: Het betrekken van alle maatschappelijke actoren (overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties, kennisorganisaties en burgers) bij duurzame inclusieve mondiale ontwikkeling én erkenning van de rol die het maatschappelijk middenveld in duurzame en inclusieve mondiale ontwikkeling speelt.

2015 was een bewogen jaar op het gebied van beleidsbeïnvloeding en belangenbehartiging. Partos bereikte mooie resultaten, al gingen sommige wellicht minder ver dan gewenst.

DOEL: Het vergroten van de invloed van Partos-leden op het beleidsproces van ontwikkelingssamenwerking (niveaus: ambtelijk/politiek/Europees). Hiertoe vergroot Partos de samenwerking en synergie van de lobbyisten werkzaam bij Partos-leden en vergroot het de kennis op het gebied van lobby en beleidsbeïnvloeding.

AO 22 april – ‘de 25 procent’ (ook in ‘In de etalage’)

R Ruim 6000 mensen ondertekenden een gezamenlijke mailactie vanuit Oxfam Novib, gericht op Diederik Samsom met de oproep zich sterk te maken voor ontwikkelingssamenwerking.

R De Tweede Kamer dwingt af dat 25 procent van het totale Nederlandse ontwikkelingsbudget via maatschappelijke organisaties besteed gaat worden. In 2015 is dat zo’n 21 procent.

Op 22 april 2015 vond in de Tweede Kamer het [Algemeen Overleg \(AO\) Maatschappelijke Organisaties en Ontwikkelingssamenwerking](#) plaats. Directe aanleiding was de bekendmaking van de 25 Strategische Partnerschappen. In voorbereiding op dit AO zette Partos in op helderheid. Helderheid over hoe Minister Ploumen van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking de toezegging wil nakomen dat 25 procent van de OS-begroting via maatschappelijke organisaties besteed blijft worden. In een gesprek tussen een delegatie van het Partos-bestuur en minister Ploumen werd het belang van een *enabling environment* bevestigd. Verder zei minister Ploumen zich ervoor in te willen zetten dat in tenders van het ministerie maatschappelijke organisaties niet direct of indirect uitgesloten worden. Daarnaast is door Oxfam Novib een [mailactie](#) opgezet richting Diederik Samsom van de PvdA, met de oproep zich sterk te maken voor ontwikkelingssamenwerking en maatschappelijke organisaties in het bijzonder. Partos heeft de mailactie via de nieuwsbrief onder haar leden verspreid. Uiteindelijk ondertekenden ruim 6000 mensen deze mailactie. Het AO van 22 april leidde ertoe dat Minister Ploumen in de Tweede Kamer de toezegging herbevestigde dat 25 procent van de OS-begroting via maatschappelijke organisaties moet worden besteed.

Begroting 2016 – druk op Official Development Assistance (ODA)

R De Tweede Kamer neemt een motie aan om de begroting van ontwikkelingssamenwerking (de lopende programmalijnen) te ontzien. Die begroting staat onder druk omdat de kosten van asielopvang aan het ontwikkelingsbudget worden toegerekend.

In september 2015 werd de Rijksbegroting 2016 gepresenteerd. Met inbreng vanuit het Partos-lobby netwerk en de Partos-lobbygroep is een lijst van feitelijke vragen en een uitgebreide reactie op de begroting opgesteld. Daarin stonden onder meer de volgende onderwerpen: de druk op het budget voor ontwikkelingssamenwerking, het belang van maatschappelijke organisaties (inclusief de [25 procent-discussie](#), Strategische Partnerschappen en het Inclusiefonds), de SDGs en

Beleidscoherentie voor Ontwikkeling. Mede dankzij de input vanuit maatschappelijke organisaties werd bij de Algemene Politieke Beschouwingen een belangrijke motie aangenomen. Een meerderheid van de Tweede Kamer (ChristenUnie, PvdA, SP, D66, SGP, GroenLinks, PvdD en fracties Krol, Klein en Kuzu) deelde Partos' zorg dat het vrijgemaakte budget voor de eerstejaarsopvang van asielzoekers in ons land en opvang in de regio niet afdoende is. Via de motie werd het kabinet opgeroepen structureel extra geld vrij te maken voor deze opvang en de hierbij lopende programmalijnen op het gebied van Ontwikkelingssamenwerking te ontzien. Bij de presentatie van de najaarsnota in november 2015 bleek dat het kabinet nog geen structurele oplossing gevonden heeft. Wel worden lopende programmalijnen ontzien. De benodigde middelen komen echter vooral uit de OS-budgetten van komende jaren.

Politieke Monitoring

R Partos neemt per 1 januari 2016 de politieke monitoring over van BBO en creëerde hiermee een nieuwe shared service, waar 13 Partos-leden instapten.

In 2015 kondigde BBO aan te zullen stoppen met de Politieke Monitoring zoals die sinds september 2014 met grote korting voor Partos-leden beschikbaar was. Daarop heeft Partos geïnventariseerd of Partos deze service ook in eigen beheer als extra dienst kunnen aanbieden. Daar bleek afdoende behoefte en draagvlak voor. De deelnemende organisaties ontvangen vanaf 2016 – tegen vergoeding – wekelijks een monitor met de meest recente politieke ontwikkelingen. Op deze manier blijven zij altijd op de hoogte van wat er speelt op het gebied van ontwikkelingssamenwerking in politiek Den Haag.

Beleidscoherentie (ook in 'In de etalage')

R Ploumen ontving in maart 2015 de allereerste coherentie-monitor 'Lets walk the talk together'.

R De Europese Commissie financiert Ready for Change: een project om tijdens het Nederlands voorzitterschap van de Europese Unie te pleiten voor een coherente implementatie van de SDGs. Op 23 maart 2015 organiseerde Partos samen met Foundation Max van der Stoel en Woord & Daad de conferentie 'Coherent Beleid voor Ontwikkeling – the Next Level' in Den Haag. Minister Ploumen nam daar de [coherentie-monitor](#) in ontvangst. In de monitor staan verschillende cases die incoherent beleid aantonen, maar ook een aantal aanbevelingen om tot meer coherentie te komen. Zo moet beleidscoherentie voor ontwikkeling een centraal uitgangspunt worden voor alle beleid dat raakt aan de belangen van ontwikkelingslanden. De conferentie wist veel aandacht te genereren, waarmee een momentum is gecreëerd om beleidscoherentie weer hoger op de (politieke) agenda te krijgen. In de media was volop aandacht voor het rapport en de conferentie. Tijdens een bijzondere procedure in de Tweede Kamer is de coherentie-monitor ook in het parlement gepresenteerd. Partos, Woord en Daad en FMS hebben sindsdien vanaf de zomer samengewerkt aan een projectvoorstel voor de Europese Commissie om het Nederlands voorzitterschap van de Europese Unie te begeleiden. Insteek van dit project ([Ready for Change](#)) is een coherente implementatie van de SDGs. In december 2015 is dit project gefinancierd en van start gegaan met een goedbezochte kick-off bijeenkomst.

DOEL: Het creëren van actieve betrokkenheid en het mobiliseren van maatschappelijke actoren voor duurzame en inclusieve ontwikkeling (en de rol van het maatschappelijk middenveld daarin). Hiertoe werkt Partos aan het thema 'ruimte voor civil society' en communiceert het over de lobbywerkzaamheden.

SDG-consultaties

R Rond de totstandkoming en uitwerking van de Sustainable Development Goals organiseerde Partos samen met anderen verschillende consultatiebijeenkomsten.

In 2015 zijn een vijftal consultaties en expertmeetings georganiseerd over de SDGs. Op die manier konden Partos-leden zich informeren over het proces en invloed uitoefenen op relevante stakeholders. Drie bijeenkomsten waren in aanloop naar de Financing for Development top in Addis Abeba in juli 2015 en de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in september 2015. Twee bijeenkomsten organiseerde Partos na afloop van beide toppen over de indicatoren van de SDGs. Er is voor de bijeenkomsten o.a. samengewerkt met het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Kaleidos Research, ECDPM en CBS. Alle bijeenkomsten werden goed bezocht, met gemiddeld ruim 40 deelnemers per bijeenkomst.

Ruimte voor maatschappelijke organisaties

R In 2015 initieerde Partos een 'Breed Civil Society Overleg' over ruimte voor maatschappelijke organisaties.

In september 2015 organiseerde Partos voor haar leden (samen met het Human Security Collective en het Ministerie van Buitenlandse Zaken) een bijeenkomst over de ruimte voor maatschappelijke organisaties in ontwikkelingslanden. Er zijn verschillende signalen dat de druk op deze ruimte wereldwijd toeneemt. Een van de uitkomsten van het overleg was dat de behoefte en haalbaarheid van een 'Breed Civil Society Overleg' (om gezamenlijk te werken aan een leer- en lobbyagenda op dit thema) geïnterviewd zou worden. Dit is in het najaar van 2015 gebeurd. Begin 2016 wordt hier vervolg aan gegeven.

EN VERDER...

Internationale SamenwerkingsPoort

R In 2015 heeft Partos met haar partners twee Poorten georganiseerd: één over voedselzekerheid en één over migratie.

De Internationale SamenwerkingsPoort is een tweejaarlijkse ontmoetingsplek in Nieuwspoort Den Haag voor maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven, kennisinstellingen, journalisten, politiek en ambtenarij om de rol van Nederland in de wereld te bespreken. De Poort is tot stand gekomen in een samenwerking van Partos met Clingendael, Cordaid, ICCO, NCDO, FMO, het Nederlandse Rode Kruis en VNO-NCW. In 2015 zijn twee Poorten georganiseerd. De eerste Poort ging over voedselzekerheid met landbouw- en voedselkundige Louise Fresco als keynote speaker. De tweede ging over migratie en daarbij was de Internationale SamenwerkingsPoort te gast bij het Connected Development Festival. Onder andere Bram van Ojik (Speciaal Gezant Migratie) en Leo Lucassen (Hoogleraar Migratie) spraken met name over de vluchtelingen crisis. Beide Poorten werden bezocht door zo'n 80 personen.

INTERVIEW

Suzannah Vree | Corporate communicatiemedewerker Simavi

Suzannah Vree werkt als corporate communicatieadviseur bij Partos-lid Simavi. Het is haar taak om Simavi zo goed mogelijk te positioneren, met name bij internationale doelgroepen: donoren en NGO-en bedrijfspartners op het gebied van WASH en SRGR. In die rol heeft Partos haar in 2015 gevraagd om te helpen bij de ontwikkeling en uitvoering van een communicatiestrategie voor de MFS II evaluaties.

De MFS II evaluaties vormen een grote hoeveelheid rapportages over de lokale impact van het werk van ontwikkelingsorganisaties die overheidssubsidie kregen via het Medefinancieringsstelsel. In 2015 zijn de evaluaties door de betrokken wetenschappers afgerond en gepubliceerd: bij elkaar zo'n 8300 pagina's. Partos coördineerde dit traject via de Stichting Gezamenlijke Evaluaties en riep een communicatiewerkgroep in het leven om te adviseren over hoe de uitkomsten van de onderzoeken goed voor het voetlicht te brengen.

Met 20 MFS-allianties was het van belang een representatieve communicatiegroep samen te stellen. Naast Simavi namen ook Oxfam Novib, dance4Life, IUCN NL en War Child deel aan de werkgroep. Suzannah: "Het was een grote uitdaging. De MFS II evaluaties vormden een complex proces en daarnaast was er een enorme hoeveelheid materiaal. De communicatiegroep stond voor een aantal opdrachten. Onder andere de resultaten en geleerde lessen van de evaluaties helder communiceren naar verschillende doelgroepen: Wat communiceren we wanneer, hoe en naar wie? Ook hebben we gekeken naar risico's, bijvoorbeeld als een uitkomst uit zijn context wordt gehaald en wordt uitvergroot."

"Het is erg goed gegaan. De door de SGE ingehuurde communicatiemanager heeft de resultaten van de evaluaties goed weten te verwoorden, communicatiemiddelen zoals een factsheet ontwikkeld en een Q&A opgesteld voor alle leden. Het was interessant om met communicatieprofessionals van meerdere Partos-leden samen te zitten en de verschillende perspectieven te horen. Uiteindelijk stonden er mooie koppen in de Volkskrant en De Telegraaf dat ontwikkelingssamenwerking effectief en efficiënt is. Cruciaal in tijden waarin ontwikkelingssamenwerking veel kritiek te verduren heeft", aldus Suzannah.

Dat zou ze graag meer zien, dat ontwikkelingsorganisaties echt gaan samenwerken om de beeldvorming van ontwikkelingssamenwerking te verbeteren. "De sector staat onder druk. Daarom moeten we samen het belang van ontwikkelingssamenwerking onderstrepen. Mensen overtuigen dat investeren in rechtvaardigheid buiten Nederland ook belangrijk is."

Suzannah waardeert de voortrekkersrol die Partos speelt het meest aan de branchevereniging. "De MFS II evaluaties zijn hier een goed voorbeeld van. Het was van belang voor de hele sector dat de evaluaties goed onder de aandacht gebracht werden. Een ander voorbeeld is de manier waarop Partos nu omgaat met het verzoek van RTL om inzage in de bonnetjes van directies van goede doelen. De lijn die Partos in samenwerking met Goede Doelen Nederland voorstelt, kun je gemakkelijk gebruiken en scheelt organisaties een hoop werk. Daar ligt echt een meerwaarde."

BEELDVORMING EN COMMUNICATIE

Centrale doelstelling

Het vergroten van de steun voor en betrokkenheid bij ontwikkelingssamenwerking en het werk van Nederlandse ontwikkelingsorganisaties onder het Nederlandse publiek.

DOEL: We gaan het maatschappelijk middenveld neerzetten als vernieuwend, effectief en open.

DOEL: We gaan Partos intern (leden) en extern (media, bedrijfsleven, overheid) positioneren als dé aanjager van vernieuwing en openheid.

Connected Development Festival (ook in 'In de etalage')

R In 2015 organiseerde Partos het Connected Development Festival met zo'n 400 bezoekers. Op vrijdag 13 november 2015 organiseerde Partos samen met Open Development Camp (ODC) het Connected Development Festival. Dit festival vormde een vervolg op het Partos Innovatiefestival 2014 en richtte zich eveneens op innovaties in ontwikkelingssamenwerking. Door de samenwerking met ODC werd het accent nog wat meer gelegd op *Social meets Tech*. Er waren 18 workshops, 12 Lightning Talks en vele andere programmaonderdelen waarin de verbinding werd gelegd tussen innoveren en het vergroten van sociale impact. De hashtag #CDF2015 was trending topic in Nederland. Met zo'n 400 bezoekers op het festival in het Theater aan het Spui werd het een bruisende dag! Op partosnl.tumblr.com kun je vele video's en foto's bekijken, artikelen teruglezen en enkele presentaties terugvinden. Het Connected Development Festival werd mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Den Haag, Hivos en Plan Nederland. Ook in 2016 organiseert Partos weer een Innovatiefestival.

Communicatie MFS II-evaluaties

R In samenwerking met vele partijen is een communicatiestrategie voor de publicatie van de MFS II-evaluaties ontwikkeld en met succes uitgevoerd.

In aanloop naar de publicatie van de MFS II-evaluaties is allereerst onder leiding van de communicatiemanager een stevige communicatiestrategie ontwikkeld. Deze is mede tot stand gekomen in samenwerking met verschillende lidorganisaties. Omdat het een zeer intensief traject betrof met meerdere stakeholders en verschillende communicatiemomenten is een professional van buitenaf aangetrokken. Marouschka Booij heeft de verdere strategie ontwikkeld en de verschillende communicatiemomenten in samenwerking met de communicatie- en evaluatiemanager van Partos gecoördineerd én de communicatiemiddelen vormgegeven. De publicatie van de evaluaties genereerde positieve pers aandacht.

Samenwerking Goede Doelen Nederland

R In 2015 is een start gemaakt met een intensievere samenwerking met Goede Doelen Nederland, onder meer bij de behandeling van het RTL-verzoek omtrent declaraties.

Partos en Goede Doelen Nederland (voorheen VFI) hebben de samenwerking op het gebied van communicatie en beeldvorming geïntensiveerd. Niet alleen delen beide organisaties een flink aantal leden, ook spelen er vaak dezelfde soort issues. Om te voorkomen dat ieder zelf het wiel uitvindt, is besloten tot een nauwere samenwerking. Deze resulteerde in een gezamenlijke aanpak van de aanvraag van RTL Nederland met betrekking tot het declaratiegedrag van directie en bestuur.

Daarnaast is het initiatief genomen om in navolging van de Café Cosmo's die Partos al jaren organiseert, samen met Goede Doelen Nederland vanaf 2016 College Tours te organiseren, waarin een interessante gast wordt geïnterviewd door een moderator en het publiek.

Positionering van Partos

R In 2015 startte Partos met een eigen herpositionering die leidde tot een nieuwe merkwaardenstrategie.

In 2015 nam de communicatiemanager van Partos samen met de directeur het initiatief om na te denken over de eigen positionering en deze desgewenst aan te passen. Samen met communicatiedeskundige Alex van de Weide is een traject ingezet waarbij is nagedacht over de waarden die passen bij Partos. De vertaalslag van deze positionering wordt in 2016 geïntegreerd in de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl en website.

DOEL: We gaan de betrokkenheid bij ontwikkelingsamenwerking actief vergroten onder het Nederlandse publiek en mensen aanzetten tot mobilisatie.

World's Best News campagne

R De voorbereiding van de World's Best News campagne was in 2015 in volle gang. Er is financiering verkregen voor de campagne en er is een nieuwe projectleider aangetrokken.

In 2015 is er door Partos hard getrokken aan de ontwikkeling van de World's Best News Campagne. Dit heeft tot een aantal grote resultaten geleid. Zo is er een basis gelegd voor de financiering en is er een projectleider aangetrokken, Ralf Bodelier, die de campagne de komende jaren gaat trekken met een nog te vormen team. Daarnaast is er hard gewerkt aan het behoud en de verdere uitbreiding van het aantal partners van de campagne. De stuurgroep is voorlopig gevormd en bestaat uit Partos, Oxfam Novib, Wilde Ganzen, The Hunger Project en Kinderpostzegels. Omdat het afzenderschap van de campagne een multistakeholder-initiatief is, worden er ook bedrijven, overheid en media bij betrokken. Om die reden wordt de stuurgroep in 2016 ook herzien. Het Algemeen Dagblad heeft aangegeven mediapartner te willen zijn van de campagne. Kijk op www.worldsbestnews.nl welke partners naast het AD nog meer betrokken zijn. Ook is in 2015 begonnen met de voorbereiding van de komst van Bill Gates naar Nederland. In januari 2016 bracht Bill Gates het belang van de World's Best News campagne onder de aandacht.

Persaandacht

R In 2015 haalde Partos veelvuldig de media met verschillende onderwerpen.

In maart 2015 overhandigde Partos de [coherentiemonitor](#) aan Minister Ploumen, een rapport met daarin de stand van zaken op het gebied van beleidscoherentie. Het rapport en de georganiseerde conferentie kregen zeer veel media-aandacht. Onder meer de Volkskrant, Trouw en Radio 1 besteedden veel aandacht aan het onderwerp en interviewden Bart Romijn.

De bezuinigingen op ontwikkelingsamenwerking veroorzaakten in augustus 2015 een kleine [mediastorm](#). Aanleiding was een groot artikel in de Volkskrant over het effect van de bezuinigingen op de ontwikkelingsorganisaties Oxfam Novib, Cordaid, ICCO en Hivos. Ook Partos speelde een rol in dit artikel.

De publicatie van de MFS II-evaluaties in september 2015 genereerde ook media-aandacht. Hiervoor is samenwerking gezocht met en exclusiviteit gegeven aan de Volkskrant. Onder de kop: '[Ontwikkelingssamenwerking \(toch\) succesvol](#)' publiceerde de Volkskrant over de evaluaties en zette daarmee de toon voor de rest van de berichtgeving over de evaluaties.

Vorbereiding vluchtelingencampagne

R Samen met een aantal organisaties nam Partos het initiatief tot een campagne om de beeldvorming van vluchtelingen te verbeteren.

In het kader van de [vluchtelingencrisis](#) nam Partos in 2015 het initiatief om met verschillende leden na te denken over de wijze waarop maatschappelijke organisaties samen kunnen en moeten reageren. Tijdens een 'pizza-bijeenkomst' in oktober 2015 is een groep ontstaan die zich buigt over de beeldvorming rondom de vluchtelingenproblematiek. Parallel bleken er nog diverse andere initiatieven gaande op dit vlak. Zodoende zijn de krachten gebundeld en is er in november 2015 bij Amnesty International een grotere 'pizza-bijeenkomst' georganiseerd met zo'n vijftien organisaties. Hieruit vormde zich een kerngroep bestaande uit PAX, Amnesty, Oxfam Novib, Humanitas, Vluchtelingenwerk en Partos, die actief aan de slag ging met het ontwikkelen van een 'metacampagne' om de beeldvorming rondom vluchtelingen te verbeteren. Deze groep nam de taak op zich om samen met een reclamebureau tot een campagne te komen, die naar verwachting in de eerste helft van 2016 live gaat.

EN VERDER...

R In september 2015 organiseerde Partos twee programmaonderdelen op het [2015Festival in IJlst](#), waar positief nieuws over de Millenniumdoelen centraal stond. Partos hoopt het opgebouwde netwerk van het 2015Festival weer in te zetten bij de World's Best News campagne.

R Partos legde het herpositioneringsproces vast, dat afgelopen jaren plaatsvond. Dit traject (om de term 'ontwikkelingssamenwerking' te herladen) is beschreven in een 'merkverhaal' voor het domein. In 2016 stelt Partos het merkverhaal, dat gekoppeld is aan de World's Best News campagne, beschikbaar aan de leden.

DOEL: We gaan de betrokkenheid van leden bij Partos vergroten.

Café Cosmo

R In 2015 organiseerde Partos twee Café Cosmo's, bedoeld om kennisuitwisseling en netwerken tussen communicatieprofessionals te stimuleren.

Het [eerste Café Cosmo](#) was op 12 maart 2015, waarbij advocaat Douwe Linders van Bureau Brandeis een workshop gaf over de juridische kant van communicatie en campagnes, speciaal voor NGOs. Het [tweede Café Cosmo](#) was in samenwerking met het Partos Lobbycafé op 11 juni 2015 en ging over de rol van media in lobby & advocacy. Zo'n dertig Partos-leden volgden een mini-mediatraining van RNW over *storytelling* en kregen van een panel met experts nuttige tips over de relatie met de media op het gebied van lobby & advocacy. Partos hoort vaak van deelnemers dat ze het fijn vinden onderling ervaringen uit te wisselen. In 2016 wordt Café Cosmo omgedoopt tot College Tour, dat Partos dan samen met Goede Doelen Nederland enkele malen per jaar organiseert.

Partos online

R De online activiteiten van Partos blijven groeien, alsook het aantal personen dat de diverse social media van Partos volgt.

De Partos-website, de nieuwsbrief en social media zijn belangrijke instrumenten om nieuws, verslagen en interessante bijeenkomsten van de vereniging te delen met haar leden. In 2015 is het aantal bezoekers van de Partos-website flink toegenomen. Waren er in 2014 nog 20.800 bezoekers, in 2015 is dit aantal meer dan verdubbeld naar 46.600. Dit is grotendeels te danken aan het inrichten van het Google Adwords account, waar Partos een Google Grant voor kreeg. In 2016 wil Partos een nieuwe website inrichten, die vooral meer gebruiksvriendelijk en overzichtelijk is. Ook de social media laten weer een stijgende lijn zien, met op 31 december 2015 2231 volgers op [Twitter](#), 578 likes op [Facebook](#) en 337 volgers op [LinkedIn](#). De pagina [Open over OS](#) gaat in 2016 over in de World's Best News campagne en eventueel in een Q&A over ontwikkelingssamenwerking op de nieuwe Partos website.

PLATFORM ONDERNEMEN IN ONTWIKKELINGSLANDEN (OIO)

Centrale doelstelling: Het Platform [Ondernemen in ontwikkelingslanden](#) wil duurzaam ondernemen door het Nederlandse MKB in nieuwe markten stimuleren. Om deze maatschappelijke kant van het zakendoen te belichten, inspireert en informeert Platform OiO ondernemers over verschillende landen, sectoren en thema's en verbindt hen aan maatschappelijke organisaties.

DOEL: [Vergroten van de betrokkenheid en activiteit van het Nederlandse MKB bij Platform OiO en bij kennisuitwisseling via het Platform.](#)

R Stijging van de bezoekersaantallen: in 2015 gemiddeld 3060 per maand.

R OiO goed zichtbaar op een groot aantal evenementen.

Het Platform OiO boekte ten opzichte van 2014 op dit terrein flink wat vooruitgang. Zo was er een enorme stijging in het aantal bezoekers. Waren er in 2014 gemiddeld 926 bezoekers per maand, in 2015 waren dat er gemiddeld 3060. Het aantal van 2000 per maand dat ten doel was gesteld, is dus ruim gehaald. Er is in 2015 een netwerk ontstaan van bijna 600 mensen die werken op het domein ondernemen in ontwikkelingslanden (o.a. ondernemers, NGOs, overheden, kennisinstellingen en consultants). Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is gestart met een blog over hulp en handel.

OiO was met flyers en banners aanwezig op diverse evenementen, bijvoorbeeld bij de viering van het 1-jarig bestaan van het Dutch Good Growth Fund, de Week van de Ondernemer, NWP Aid & Trade in a Day, de Afrikadag, de opening van de New World Campus en Cordaid Social Adventure. Tevens is er een Google Adwords campagne gestart om het aantal bezoekers te vergroten. Dit heeft veel effect gehad, net als een campagne gericht op meer [Twittervolgers](#). Ook had Platform OiO in december 2015 een advertentie in het Financieele Dagblad, in het katern over zakendoen in nieuwe markten.

DOEL: Vergroten van de kennisuitwisseling op Platform OiO en de kwaliteit en relevantie daarvan door partners.

R Iedere dag nieuwe berichten op www.ondernemeninontwikkelingslanden.nl.

R 101 experts die in 2015 op Platform OiO kennis delen en afspraken met een flink aantal nieuwe partners over het delen van kennis.

De activiteit op Platform OiO is in 2015 sterk toegenomen. Er zijn 101 experts actief op het Platform. Dit zijn medewerkers van de 27 partnerorganisaties. Zij plaatsten samen met de contactpersonen van de partnerorganisaties veel content in de vorm van forumberichten, nieuwsberichten, ervaringsverhalen en agenda-items. Sommige mensen en organisaties willen meer informatie over landen en sectoren, maar ook worden oproepen om mee te denken over nieuwe ideeën en aankondigingen van evenementen volop gedeeld.

“Ik kreeg veel nuttige reacties op mijn vraag op het forum van Platform OiO. Het leidde tot een bijeenkomst waar we een plan van aanpak zijn gestart om het idee voor de aanpak van afval in Tanzania verder te ontwikkelen. In mijn geval was het forum handig om de belangstelling hiervoor te peilen. Die bleek ruimschoots aanwezig.” - Eugene Gies (Ambassade Tanzania)

Met een aantal organisaties is afgesproken als content-partners te opereren. Het gaat hierbij om NCP-OESO, De Groene Zaak, Agroberichtenbuitenland (Landbouwraden), New World Campus, Food&Business Knowledge Platform, ECDPM, Ecorys, TGTHR en Itim International. Onder de ondernemers die het Platform gebruiken is in de zomer van 2015 een enquête gehouden. Zij waren in algemene zin positief over het Platform en de mogelijkheden die het biedt. Ondernemers zien de potentie van het Platform OiO, maar hebben ook ideeën ter verbetering:

“Platform OiO is een nuttige en laagdrempelige tool om de eigen activiteiten in ontwikkelingslanden bekend te maken en goede contacten op te doen. Wij hebben mensen leren kennen die ook in Colombia werkzaam zijn en via OiO een samenwerkingspartner gevonden in Bolivia. OiO is nu de link naar ontwikkelingssamenwerking en kleinschalige initiatieven, het zou mooi zijn als meer mensen uit het bedrijfsleven de site gebruiken.” - Bert Keesman (eigenaar milieuadviesbureau en werktuigbouwkundig ingenieur aan de TU Eindhoven)

DOEL: Vergroten van het aantal relevante kennispartners en stakeholders dat kennis deelt via OiO.

R Platform OiO kreeg in 2015 drie nieuwe officiële partners; Crosswise Works, EP-Nuffic en IndiaConnected. Het doel van tien nieuwe partners is daarmee helaas niet gehaald. Naast de inzet op nieuwe kennispartners is er in 2015 gefocust op het (financieel) betrekken van het bedrijfsleven. Platform OiO heeft een aantal grote partijen benaderd en gesproken. Helaas heeft dit geen financiële impuls aan het Platform gegeven en is er met een beperkt budget gewerkt.

DOEL: Vergemakkelijken van online kennisuitwisseling via Platform OiO, door focus op de functionaliteit en gebruiksvriendelijkheid van de techniek van het Platform.

R De website onderging in 2015 een aantal veranderingen waarmee de gebruiksvriendelijkheid verbeterde. Het Platform bestond altijd in het Nederlands, maar inmiddels is er ook een vertaling

naar het Engels, Frans en Spaans mogelijk. Daarnaast is de website *responsive* gemaakt. Op basis van het gedrag van de bezoekers, past OiO de informatie op het Platform gaandeweg aan.

Uitdaging

Het Platform staat voor de uitdaging om bredere betrokkenheid van diverse partijen en een duurzaam financieel model te realiseren. Met de partners is afgesproken hiervoor in de eerste helft van 2016 verschillende scenario's te ontwikkelen. Ook wordt er een evaluatie uitgevoerd waarin deze uitdagingen centraal staan.

INTERVIEW

Peter van Lier

Manager Innoveren bij War Child

Peter van Lier is Manager Innoveren bij War Child, met name gericht op innovaties binnen Nederland, zoals bij fondsenwerving, marketing en campagnes. Zijn taak is om onder andere de organisatie verder te laten kijken dan de hectiek van vandaag en in te spelen op wat er morgen anders en noodzakelijk gaat zijn. Vanuit persoonlijke titel hielp Peter van Lier mee bij de Innovatiesafari op het [Connected Development Festival](#).

Partos kent Peter al langer. Als directeur van OneWorld en Global Village Media was hij bij de oprichting van de branchevereniging elf jaar geleden. Hij ging naar de Algemene Ledenvergaderingen en was goed op de hoogte van de koers van de vereniging. Peter: "Ik merk dat Partos steeds meer een spreekbuis van de sector is geworden. Was het in het begin nog lastig om namens alle clubs te spreken, tegenwoordig lukt het steeds beter om namens de sector op te treden."

Peter weet dat Partos steeds meer met innovatie bezig is. Zo las hij mee met het programmavoorstel van de Innovatiehub, ontstaan vanuit het toekomstscenario 'Verbinden voor vernieuwing en impact'. En in 2014 schreef hij samen met Menno Bosma het boekje ['Van Start-ups tot Striphelden'](#) over innovaties bij de leden van Partos. Vanuit die laatste rol werd hij in vorig jaar tourguide van de Innovatiesafari. Op het festival leidde hij groepjes deelnemers langs verschillende organisaties die hun innovaties uit het boekje presenteerden onder het mom van 'Hoe staat het ervoor 1 jaar later?'

Peter kijkt positief terug op het festival. "Er was een leuke mix van activiteiten, debatten en dingen zelf kunnen doen. De Escape Room was leuk, net als de workshop 'drone bouwen'. De discussie in de grote zaal over vluchtelingen maakte het festival ook actueel." Wat volgens hem de Innovatiesafari tot een succes maakte, was het feit dat het interactief was en dat die uitwisseling tot interessante feedback leidde voor de verschillende organisaties. Zijn advies: "Blijf vernieuwen en blijf op zoek gaan naar nieuwe vormen en ideeën."

EFFICIËNTIE & SHARED SERVICES

Centrale doelstelling: Het ondersteunen van de Partos-leden op het gebied van efficiëntie, door het realiseren van inkoopvoordelen en andere vormen van ondersteuning op het gebied van bedrijfsvoering.

Status Shared Services: inkoopvoordelen via Partos in 2015

- Lexis Nexis media monitoring: 14 deelnemers.
- BBO politieke monitoring: 13 deelnemers, beëindigd per 31-12-2015. Partos start eigen Politieke Monitor in 2016 met 13 deelnemers.
- VCK Travel: 34 gebruikers. Waardering 7,9. 2015 is het vierde van vijf contractjaren.
- CIBT Visa: 45 gebruikers.
- Zakelijke reisverzekering AON: 5 gebruikers.
- Preferred Suppliers Juridische diensten. Met name van de adviseurs op het gebied van arbeidsrecht, contractrecht en fiscaal recht wordt ruim gebruikgemaakt, naar Partos verneemt tot tevredenheid van de plusminus 20 leden.

DOEL: Partos volgt de ontwikkelingen rondom organisaties die na 2015 beduidend minder inkomsten hebben en bekijkt waar ondersteuning mogelijk is.

Seminar over reorganisatie: hoe doe je dat zorgvuldig en succesvol?

R 40 leden bezochten dit seminar over reorganisatie dat Partos organiseerde in samenwerking met Vijverberg Juristen.

Eind januari 2015 ontving een aantal Partos-leden de uitslag over hun aanvraag voor de Strategische Partnerschappen. Vanaf 2016 hebben vele ontwikkelingsorganisaties helaas te maken met de dalende subsidiestroom vanuit de overheid. Dit heeft gevolgen voor deze organisaties, waarbij reorganiseren en gedwongen ontslagen wellicht onontkoombaar zijn. Partos organiseerde daarom in februari 2015 een seminar samen met Vijverberg Juristen, Dubois & Co accountants en CNV vakbond. Aan bod kwamen zaken als: Met welke (ontslag)regels en termijnen heb ik te maken? Welke partijen moet ik bij de reorganisatie betrekken en op welk moment? Hoe voorkom ik onrust in de organisatie? Hoe ga ik zorgvuldig om met de personen van wie we als organisatie afscheid moeten nemen? Van het aanbod om gedurende het jaar gezamenlijk in Partos-verband kennis te delen of de voortgang en dilemma's van de vele reorganisaties te communiceren, is geen gebruik gemaakt.

DOEL: Partos let voortdurend op waar mogelijkheden liggen voor (kosten-)efficiëntie en andere ondersteuning in bedrijfsvoering.

Ontwikkelingsorganisaties en btw

R 20 leden bezochten een Partos-bijeenkomst over het nieuwe zogenaamde BTW-283 beleid. Al vijf jaar brengt Partos het recht tot teruggaaf in diverse seminars onder de aandacht van de leden. Gesteund door fiscalisten uit het netwerk van Partos hebben leden negatieve aangiftes gedaan. Vervolgens hebben enkele leden onlangs over diverse jaren grote bedragen terug ontvangen. Op

advies hadden ze hun rechten uit het verleden veiliggesteld. Eind 2015 is de regelgeving veranderd en dit was aanleiding voor Partos om in november 2015 een bijeenkomst over het nieuwe BTW-283 beleid te organiseren, omdat dit ook gevolgen heeft voor ontwikkelingsorganisaties. Naar aanleiding van Kamervragen over de btw-plicht van non-profit organisaties kondigde de Staatssecretaris van Financiën op 1 oktober 2015 een besluit aan waarbij het recht op aftrek van btw nadrukkelijk gekoppeld wordt aan het btw-ondernemerschap. Het begrip 'ondernemerschap' staat centraal in de btw-wetgeving. De Belastinginspectie ziet als gevolg van het ontvangen van overheidssubsidie géén ondernemerschap ontstaan, hoewel naar het inzicht van Partos een subsidie vergezeld gaat van vele voorwaarden en ontbindende clausules, waaruit het recht tot teruggaaf van de voorheffing ontstaat. Met wisselend succes maakten onze leden gebruik van de oude btw-regeling. Enkele leden zijn nog in gesprek met de Belastingdienst omtrent de btw-teruggaaf. Partos organiseerde het seminar in samenwerking met Van Driel Fruijtier fiscalisten.

Anti-fraude beleid

R In 2015 is een start gemaakt met het uitwisselen van ervaringen over de handhaving van anti-fraudebeleid onder Partos-leden.

Enkele Partos-leden hebben de wens geuit tot het voeren van 'rondetafelgesprekken' over de praktijk van hun anti-corruptie- en anti-fraudebeleid. Nut en noodzaak van een dergelijk beleid staan vast. De Partos-leden willen echter graag met elkaar in gesprek over de manier waarop het beleid in praktijk gehandhaafd wordt. Eind 2015 vonden al twee sessies plaats. In 2016 wordt dit programma op grotere schaal voortgezet.

Partos Financial Network

R Een nieuw netwerk voor Financials en Controllers deed zijn intrede in 2015, met een kick-off bijeenkomst over Treasury in december 2015.

Enkele Partos-leden wilden in 2015 een kennisnetwerk voor Financials en Controllers starten rondom vakspecifieke issues die voortkomen uit het werken met zuidelijke partners en veldkantoren. Partos diende hierbij graag als verbindende kracht. Het plan is om tijdens enkele bijeenkomsten per jaar kennis over te dragen en *case studies* te belichten, met het doel het werk samen naar een hoger niveau te brengen. Van deelnemers wordt een actieve rol verwacht. Op de eerste bijeenkomst over Treasury waren 35 controllers aanwezig. Men wil het netwerk voortzetten en dus is er een werkcomité gevormd.

Samenwerking met Goede Doelen Nederland (ex VFI)

R Partos inventariseerde in 2015 samen met Goede Doelen Nederland (voorheen VFI) op welke terreinen beide verenigingen meer kunnen samenwerken.

In het najaar van 2015 vonden enkele gesprekken plaats over meer samenwerking tussen Partos en Goede Doelen Nederland. Die gesprekken worden in het voorjaar van 2016 afgerond. Het betreft niet alleen het openstellen van inkoopvoordelen van beide brancheorganisaties voor elkaars leden, maar ook het toegankelijk maken van kennisbijeenkomsten en seminars voor beider leden. Rondom het RTL-verzoek tot openbaarmaking van onkostenvergoedingen van directies wordt reeds samengewerkt, alsook op het gebied van communicatie, een benchmarking over beloning van personeel en de nieuwe Erkenningsregeling.

DE VERENIGING PARTOS

Contactgegevens:

Naam Vereniging Partos
Adres Ellermanstraat 18b, 1114 AK Amsterdam/Duivendrecht
Telefoon +31(0)20 3209901
Kamer van Koophandel 34214586
Website www.partos.nl
Email info@partos.nl

Verenigingsbestuur in 2015

Naam	Functie	Lid sinds	Lidorganisatie	Nevenfuncties
Annemieke Nijhof	Voorzitter	08-11-11 (tweede termijn) Beëindiging per 1-8-2015	Onafhankelijk	<ul style="list-style-type: none"> • CEO Tauw Group BV • Lid RvC Evides • Lid Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur • Lid RvT ARK Natuurontwikkeling • Lid Adviesraad IMARES
Jan Willem Nieuwenhuys	Voorzitter	13-11-2015 (eerste termijn)	Onafhankelijk	<ul style="list-style-type: none"> • Directeur Vermogensbeheer bij ASN Bank • bestuurslid bij Heidemaatschappij, Human Rights Watch, VBDO en Haëlla
Ewout van den Blink	Penningmeester	12-11-13 (eerste termijn) Beëindiging per 1-8-2015	Fairfood International	Geen
Fatumu Farah	Penningmeester & lid auditcommissie	13-11-2015 (eerste termijn)	Hirda	<ul style="list-style-type: none"> • Training en consultancy t.b.v. NGOs en migranten-organisaties • bestuurslid GFMD-GSD en DFD
Tom van der Lee	Vicevoorzitter	01-12-10 (tweede termijn)	Oxfam Novib	<ul style="list-style-type: none"> • Vz. drie internationale Oxfam Novib besturen
Daniëlle Hirsch	Secretaris	01-01-10 (tweede termijn) Beëindiging per 13-11-2015	Both Ends	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Prins Bernhard Natuurfonds
Kees van den Broek	Lid	13-11-2015 (eerste termijn)	Liliane Fonds	<ul style="list-style-type: none"> • Vz. bestuur ADID • Lid bestuur DCDD en Vhufuli Art
Jeroen van der Sommen	Lid	13-11-2015 (eerste termijn)	Akvo	Geen
Allert van den Ham	Lid & lid auditcommissie	06-11-12 (tweede termijn)	SNV	<ul style="list-style-type: none"> • Vz. RvT SNV USA
Marie José Alting von Geusau	Lid & Secretaris sinds 13-11-2015	11-11-14 (eerste termijn)	CNV Internationaal	<ul style="list-style-type: none"> • lid programmaraad MVO Nederland

GOVERNANCE

De aansturing van Partos als vereniging heeft formele en informele componenten. De voornaamste formele aansturende organen zijn de ALV, het bestuur en de directie. Daarnaast geven veelvuldige contacten met leden, bijvoorbeeld via workshops en bijeenkomsten, ook voeding aan de (richting van de) vereniging.

Doelstelling Partos

Partos streeft ernaar de ontwikkelingsorganisaties in Nederland en de mensen die daarbij werkzaam zijn te ondersteunen bij het zo doelmatig en doeltreffend mogelijk doen van hun werk. Daartoe werkt de vereniging aan verdere professionalisering van de branche en een heldere positionering van de branche als een maatschappelijk relevante bedrijfstak met een belangrijke doelstelling.

Partos vervult in dit kader een aantal rollen:

- Platform voor ontmoeting en debat om kennis en ervaring te delen over het werkveld van ontwikkelingsorganisaties;
- Platform om samenwerking uit te wisselen en verder te ontwikkelen;
- Informatiepunt over de branche voor de eigen leden en voor derden;
- Ondersteuner van processen die de lidorganisaties ondernemen om de eigen kwaliteit te versterken en daarmee bij te dragen aan toename van professionaliteit van de branche in haar geheel;
- Behartiger van de gemeenschappelijke belangen van de branche;
- Spreekbuis voor de branche over onderwerpen die de branche in haar gemeenschappelijkheid raken.

Verenigingsbestuur

Het bestuur van Partos bestaat uit maximaal zeven leden inclusief de voorzitter. De voorzitter is onafhankelijk en de bestuursleden zijn statutair directeur bij een lidorganisatie. De voorzitter wordt gekozen door het bestuur en zijn/haar benoeming wordt door de Algemene Ledenvergadering bevestigd. Bestuursleden worden door de statutaire directeuren bij de lidorganisaties gekozen. Dit gebeurt online. De benoeming van de gekozen bestuursleden wordt door de Algemene Ledenvergadering bevestigd. Zowel de voorzitter als de bestuursleden worden voor een periode van drie jaar gekozen. Zij kunnen zich één maal herkiesbaar stellen en maximaal zes jaar zitting hebben in het bestuur. Het bestuur ziet toe op het functioneren van de directeur van het Partos-bureau. Jaarlijks vindt er vanuit het bestuur dan ook een functionerings- en beoordelingsgesprek met de directeur plaats. In 2015 was dit in februari.

Partos nam in 2015 afscheid van drie bestuursleden en de voorzitter, maar mocht ook weer een nieuwe voorzitter en drie nieuwe bestuursleden welkom heten.

Afscheid namen wij van:

- Annemieke Nijhof. Zij was voor de vereniging, het bestuur en het Partos-team een inspirerende voorzitter die zeker gemist zal worden. Partos is erg trots op het feit dat zij gekozen is tot

[Topvrouw van het jaar 2015](#) en dat zij een belangrijke functie is gaan bekleden in het bestuur van De Nederlandsche Bank.

- Daniëlle Hirsch (Both Ends). Twee hele zittingsperioden mocht Partos profiteren van de betrokkenheid en het talent van Daniëlle Hirsch. Een ‘omdenker’ uit de *hors categorie*.
- Ewout van den Blink (Fairfood). Ewout heeft het bestuur verlaten omdat hij niet meer werkzaam was als directeur bij één van onze lidorganisaties. Partos leerde hem kennen als een gedreven man voor de vereniging en als een integere penningmeester.
- Caroline Figuères (IICD). Om dezelfde reden als Ewout heeft Caroline het bestuur moeten verlaten na een korte zittingsperiode. Haar inbreng in het bestuur is door Partos zeer gewaardeerd.

Een warm welkom was er voor:

- Jan Willem Nieuwenhuys. Een nieuwe voorzitter met een blik van buiten de sector. De kennis en ervaring van Jan Willem Nieuwenhuys in de financiële wereld als Directeur Vermogensbeheer bij de ASN Bank kan voor Partos van grote waarde zijn. Daarnaast is hij een inspirerend persoon met hart en oog voor duurzaamheid.
- Kees van den Broek (Liliane Fonds). Met Kees van den Broek in het bestuur heeft Partos – naast zijn algemene bestuurservaring – veel kennis binnengehaald op het gebied van inclusie. Eén van de thema’s waar Partos in de komende jaren aandacht aan wil besteden.
- Jeroen van der Sommen (Akvo). Nu met de meerjarenstrategie van Partos een sterke nadruk ligt op innovatie en het inrichten van de Partos Innovatiehub, is de komst van Jeroen van der Sommen binnen het bestuur een grote aanwinst. AVKO is een organisatie met veel ervaring op het gebied van innovatie.
- Fatumo Farah (Hirda). Partos heeft met Fatumo een bestuurslid met oog voor de diaspora. Goed voor de ontwikkeling van Partos en ook voor de betrokkenheid van migrantenorganisaties. Fatumo Farah is benoemd tot penningmeester van de vereniging.

Het bestuur heeft in 2015 zeven maal vergaderd. Eén vergadering is per e-mail gehouden. De volgende zaken zijn onder meer door het bestuur besproken:

- De zorg voor de financiële situatie bij lidorganisaties en de bijdrage van Partos op het gebied van HRM, bedrijfsvoering, financiering en lobby. Laatstgenoemde focuste met name op de financiering voor maatschappelijke organisaties binnen het ontwikkelingsbudget van de overheid.
- De uitwerking van het toekomstscenario ‘Verbinden voor Vernieuwing en Impact’ in een financieerbaar programma.
- De kritische monitoring van diverse soorten van Strategische Partnerschappen tussen leden en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, alsook de ondersteuning van leden hierbij. In het verlengde hiervan was ook aandacht voor de barrières voor maatschappelijke organisaties bij toegang tot tenderprocedures c.q. betrokkenheid bij beleid.
- Vluchtelingenproblematiek koppelen aan ontwikkelingsproblematiek.
- Samenwerking met de private sector en het Platform Ondernemen in Ontwikkelingslanden.
- De toekomstige financiering van Partos.

Het Bestuur heeft één subcommissie: de auditcommissie. Deze komt tweemaal per jaar bijeen en bespreekt de begroting en de jaarrekening, het *treasury*-beleid en de hoogte van de reserveringen. In 2015 evalueerde het bestuur haar eigen functioneren. Hierbij kwamen zaken aan bod als strategisch handelen en toezicht, de rol en taak van Partos, de relatie met en de terugkoppeling aan de leden, risicobeheersing en de afbakening van verantwoordelijkheden tussen directie en bestuur. Bestuursvergaderingen worden door medewerkers van het kernteam van Partos - onder coördinatie van de directeur - voorbereid en van documentatie voorzien. De directeur en directieassistenten wonen alle bestuursvergaderingen bij. Afhankelijk van het onderwerp nemen regelmatig ook andere werknemers deel aan de vergadering.

Algemene Ledenvergadering

Het hoogste orgaan binnen de vereniging is de Algemene Ledenvergadering, die een belangrijke rol speelt in de formele besluitvorming. Deze vergadering vindt twee maal per jaar plaats. Iedere lidorganisatie heeft hier stemrecht en kan zodoende meebepalen over de koers van de vereniging. In principe wordt de ALV bijgewoond door de directeuren van de lidorganisaties. In de praktijk komt het incidenteel voor dat de directeur een afgevaardigde stuurt. Die heeft dan de volmacht om mee te beslissen.

De Algemene Ledenvergadering (ALV) kwam in 2015 in april en november bij elkaar. Tijdens de vergadering van 14 april 2015 werd verantwoording afgelegd over het voorgaande jaar. De leden hebben zowel de jaarrekening als het jaarverslag van 2014 vastgesteld en goedgekeurd. Voorts heeft een debat plaatsgevonden over de politieke speerpunten en is de subsidieaanvraag bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken besproken. De ALV van 13 november 2015 organiseerde het Partos-team tijdens het Connected Development Festival. Speciale gast was dhr. Prof. Rob van Tulder (The Partnerships Resource Centre, Erasmus Universiteit). Hij sprak over partnerschappen binnen ontwikkelingssamenwerking, presenteerde zijn rapport hierover en ging in debat met de leden. Ook werden tijdens deze vergadering de begroting en het activiteitenplan voor het jaar 2016 goedgekeurd en vastgesteld. De vier nieuwe bestuursleden stelden zich voor, waaronder de nieuwe voorzitter.

Contact met leden

Het kernteam en de bestuursleden hebben frequent contact met de leden van Partos via werkbezoeken, bijeenkomsten van werkgroepen, conferenties en via allerlei samenwerkingsactiviteiten. Dit geeft het kernteam en het bestuur belangrijke voeding en voeling. Ook het sinds 2014 ingezette jaarlijkse ledenwaarderingsonderzoek draagt hier aan bij. De 'waardestrategie Kwaliteit' houdt hiermee verband: luisteren naar en al dan niet proactief reageren op wat leden nodig hebben en vragen en betrokkenheid genereren. Het gaat hierbij overigens niet alleen om ogen en oren binnen de vereniging, maar ook om voor de leden en branche relevante externe ontwikkelingen te signaleren en duiden.

Directie Partos

Op 1 februari 2014 is de heer Bart Romijn in dienst getreden als directeur van de Vereniging Partos. De directeur is, vanuit zijn functie, ook voorzitter van de Stichting Gezamenlijke Evaluaties, voorzitter

van de stuurgroep van het Platform Ondernemen in Ontwikkelingslanden en voorzitter van de Internationale SamenwerkingsPoort. Sinds 2015 is hij ook bestuurslid van de Worldconnectors.

Partos kernteam

Het kernteam van Partos is belast met het voorbereiden en, na goedkeuring door de Algemene Ledenvergadering, het uitvoeren van het jaarlijkse werkplan. De sfeer is open en inclusief. Hieraan heeft ook de verbouwing van het kantoor in het voorjaar van 2015 bijgedragen. Lijnen zijn kort en de medewerkers en teams werken kerntaak- en projectgericht. Wekelijks houdt het team overleg om de activiteiten op elkaar af te stemmen en samenwerking te optimaliseren. De directeur en de hoofden van de drie kerntaken (Kennis & Effectiviteit, Belangenbehartiging & Beleidsbeïnvloeding en Beeldvorming & Communicatie) stemmen wekelijks op hoofdlijnen ieders activiteiten af. Eén- tot tweewekelijks vinden bilaterale gesprekken plaats tussen leidinggevenden, resp. projectleiders en hun medewerkers.

Het aantal bureaumedewerkers was op 31 december 2015 9,7 fte. Er zijn acht vaste contracten en drie tijdelijke contracten. Er werken vier mannen en zeven vrouwen. Dit is vergelijkbaar met het sectorgemiddelde: 33% man tegenover 67% vrouw. Bij aanstellingen wordt gekeken naar de meest geschikte kandidaat; er wordt geen voorkeursbeleid gevoerd. De gemiddelde leeftijd is 44,2 jaar. Het ziekteverzuimpercentage is 2,9 procent. Arbodienst Rienks was in 2015 de betrokken dienst. Qua rechtspositieregeling gaat Partos uit van het rechtspositiereglement van Cordaid, dat gebaseerd is op de cao Welzijn. Cao-indexeringen worden grotendeels gevolgd in overleg met het personeel. Zo was er op 1 januari 2015 een salarisstijging van 1 procent en op 1 oktober nogmaals 1 procent. Partos kent een 36-urige werkweek. Er worden regelmatig functioneringsgesprekken gehouden.

Klachtencommissie

Klachten over lidorganisaties die de Gedragscode van Partos zouden schenden moeten primair worden opgelost in contact met de betrokken organisatie. Er zijn verschillende andere manieren om problemen of misstanden in de sector te bespreken of aan de kaak te stellen. Een beroep op de nalevingsprocedure van Partos is een allerlaatste stap. Wanneer iemand desondanks besluit om toch een klacht in te dienen, dan dient de formele weg bewandeld te worden. In 2015 ontving Partos [één klacht](#) over het optreden van één van haar lidorganisaties. Deze klacht werd niet ontvankelijk verklaard door de secretaris van de klachtencommissie, inclusief uitleg en een mogelijkheid tot beroep bij de voorzitter. Van dit laatste werd geen gebruik gemaakt.

Duurzaamheid Partos-bureau

Partos streeft ernaar waar mogelijk bij te dragen aan een duurzame bedrijfsvoering. Zo wordt altijd gekozen voor de groene variant van kantoorartikelen, is het papier recyclebaar, wordt plastic afval en papier apart ingezameld en worden kantoormaterialen afgevoerd naar een recyclestation. Het gebruik van openbaar vervoer wordt gestimuleerd, evenals het plannen van online of telefonische werkbesprekingen in plaats van fysieke bijeenkomsten. Ook bestaat de lunch uit grotendeels biologische producten.

Ledenwaarderingsonderzoek

In juni 2015 organiseerde Partos weer een ledenwaarderingsonderzoek. In totaal vulden 207 directieleden en medewerkers van Partos-leden de vragenlijst in. De response was daarmee 11,8 procent. Gezien de verdeling van de respondenten naar functie en omvang van de lidorganisatie, is gesteld dat het onderzoek representatief is voor alle leden van Partos. Gemiddeld beoordelen de leden Partos met een 7.0 en presteert Partos dus 'een ruim voldoende'. Vooral elkaar ontmoeten, kennisdeling, lobby en belangenbehartiging worden als zeer waardevol gezien. Wat opvalt is dat onbekend onbemind maakt. Naarmate de leden Partos beter kennen, geven ze Partos een hogere beoordeling. Partos trekt hieruit de conclusie dat het meer moet doen om de leden te betrekken bij het werk alsook te informeren over het werk van de branchevereniging. Daarnaast moet Partos meer mogelijkheden bieden voor leden om bij elkaar te komen voor kennisuitwisseling en debat. Tevens geven organisaties aan dat de publiekscampagnes geïnitieerd door Partos voor hen weinig waardevol zijn. Verder blijkt dat de nieuwe koers die Partos ingezet heeft t.a.v. innovatie nog niet goed bekend is bij de leden en dat men vindt dat Partos nog zichtbaarder mag worden in de media. Tenslotte was de uitkomst dat Partos mondiger en prikkelender mag zijn, zowel richting leden als naar de media.

Partos-leden

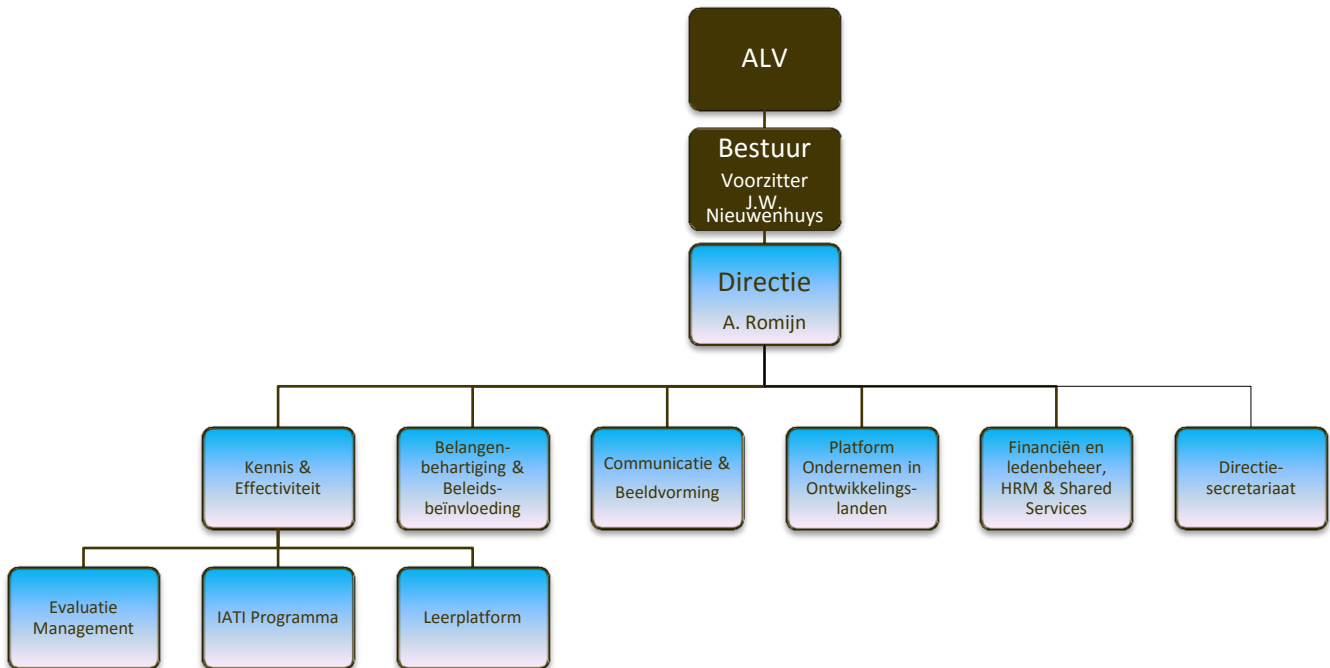
Zowel aan het begin als aan het eind van 2015 bestond Partos uit 114 leden. Drie nieuwe leden meldden zich aan in 2015: International Sports Alliance, International Justice Mission en Dorcas (herintreder). Er waren ook opzeggingen per 1 januari 2015, namelijk van World Vision en Dutch Cycling Expertise. Gedurende het jaar heeft ICDI het lidmaatschap beëindigd vanwege liquidatie. Op grond van de brutoloonsom worden leden in vier schijven ingedeeld, de kleinere organisaties in schijf 1 en de grotere organisaties in schijf 4. Op 31 december 2015 was de verdeling van de 114 leden als volgt:

- Schijf 1: 49
- Schijf 2: 12
- Schijf 3: 40
- Schijf 4: 13
- Aspirant-leden: 0

Ledenlijst 2015

- 1% Club
- Action Aid
- Aflatoun (St. Child Savings International)
- AgriProFocus
- Akvo
- AMREF Flying Doctors
- Aqua for All
- AWEPA
- BiD Network
- BoP Innovation Center
- Both ENDS
- Butterfly Works
- CARE Nederland
- Centre for Safety and Development
- Child Helpline International
- CHOICE
- CNV International
- Cordaid
- dance4life
- DCDD
- Defence for Children
- DOEN, Stichting
- Dokters van de Wereld
- Dorcas
- Edukans
- ETC Foundation
- European Journalism Centre
- European Partnership for Democracy (EPD)
- Fairfood
- FOEI
- Free a Girl
- Free Press Unlimited
- Fres
- Gender and Water Alliance
- GPPAC Foundation
- Habitat for Humanity
- HealthNet TPO
- Heifer Nederland, Stichting
- HIRDA
- Hivos
- I Plus Solutions
- IAHV
- ICCO
- ICDI
- ICS
- IICD
- International Justice Mission Nederland
- ILEIA
- IRC
- International Sports Alliance
- IUCN Nederlands Comité
- Karuna Foundation
- Kinderpostzegels Nederland, Stichting
- KIT (Tropeninstituut)
- Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland - Nicaragua (LBSNN)
- Leger des Heils
- Leprastichting
- Light for the World
- Liliane Fonds
- Mama Cash
- Max foundation
- Max van der Stoel Foundation
- Medisch Comité Nederland-Vietnam
- Mensen met een Missie
- Milieudefensie
- MIVA/OneMen
- NCDO
- Nederlands Helsinki Comité
- NEDWORC, Vereniging
- NIMD
- North Star Alliance
- Oikos
- Oxfam Novib
- PAX
- PharmAccess
- Plan Nederland
- Prisma
- Rain Foundation
- Red een Kind, Stichting
- Right to Play
- Rode Kruis, Het Nederlandse
- Rutgers
- Save the Children Nederland
- Schone Kleren Campagne
- Seva Network Foundation
- Simavi
- SNV
- Solidaridad
- SOMO
- SOS Kinderdorpen
- SPARK
- STOP AIDS NOW
- Sympany
- Terre des Hommes
- Transnational Institute
- Unicef
- UTZ
- VSO Nederland
- War Child
- WASTE
- Wemos
- Wereldkinderen
- Wereldomroep/RNTC
- Wereldwinkels, Landelijke vereniging
- Wetlands International
- Wilde Ganzen, stichting
- WO=MEN
- Women Win
- Woord en Daad
- WorldGranny
- World Press Photo
- Yente Foundation
- ZOA Vluchtelingen zorg
- ZZG

Organogram Partos

Kerntaken en financiering

De kerntaken Belangenbehartiging & Beleidsbeïnvloeding en Communicatie & Beeldvorming, het secretariaat, de directie en Financiën worden volledig uit de contributies betaald. De kerntaak Kennis & Effectiviteit wordt deels gefinancierd vanuit de reserves (zie hiervoor de financiële bijlage). Projecten en programma's als IATI en het platform Ondernemen in Ontwikkelingslanden worden geheel extern gefinancierd. Het Connected Development Festival is mogelijk gemaakt dankzij bijdragen van Hivos en Plan Nederland, een subsidie van de Gemeente Den Haag en de entreegelden van de bezoekers.

Risico's en maatregelen voor de toekomst

Het speelveld van ontwikkelingssamenwerking is flink in beweging. De bezuinigingen dwingen organisaties soms tot herbezinning en het aannemen van een andere rol. Maar ook andere factoren zorgen voor organisatietransities. Dit leidde er soms toe dat lid zijn van een branchevereniging voor sommigen financieel niet meer haalbaar was of dat de meerwaarde van het collectief minder evident is. Dit heeft per 2016 een dertiental leden doen opzeggen. Partos houdt de komende jaren ook rekening met een verdere terugloop van contributies. Hierop wordt al geanticipeerd:

1. De belangrijkste vorm van risicomanagement is dat Partos voortdurend en overtuigend toegevoegde waarde blijft bieden aan haar leden, waardoor de leden duidelijk rendement zien van hun contributie.
2. Het scenario 'Verbinden voor Vernieuwing en Impact' is in gang gezet in 2015 in de vorm van de Partos Innovatiehub. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken zal vanaf 2016 in de financiering

hiervan bijdragen. Fondsen en activiteiten vanuit het leerplatform worden geheel geïntegreerd in dit nieuwe scenario.

3. Zoeken naar samenwerkingsverbanden waarbij Partos de kosten kan delen.
4. Vaststelling van opties ter verbreding van de categorieën in het ledenbestand en een intensieve benadering van organisaties die onder de huidige criteria al lid kunnen worden. Voor wat betreft de eerste optie: er wordt nadrukkelijk overwogen om ‘sociale ondernemingen’ als lid te betrekken.
5. Fondsenwerving waarbij Partos vermijdt te concurreren met leden.

Samenwerkingsverbanden

- Partos is actief lid van [CONCORD](#), de Europese koepel voor ontwikkelingssamenwerking.
- Partos is lid van [CIVICUS](#), the World Alliance for Citizen Participation.
- In 2014 heeft Partos twee kandidaten geleverd voor de Europese vertegenwoordiging in het CPDE ([CSO Partnership for Development Effectiveness](#)). CPDE vertegenwoordigt de mondiale CSO-gemeenschap in het Global Platform for Effective Development Cooperation.
- Partos en leden van Partos zijn actief in verschillende [werkgroepen](#).
- Partos is voorzitter van de Stichting Gezamenlijke Evaluaties, waarin 19 allianties met MFS II-subsidie gezamenlijk uitvoering geven aan de evaluatieverplichtingen van MFSII. In het kader van de Stichting Gezamenlijke Evaluaties werkt Partos samen met NWO Wotro, die belast is met de uitvoering en kwaliteitsbewaking van de MFS II-evaluaties.
- De Internationale SamenwerkingsPoort is een ontmoetingsplek in Nieuwspoort voor allerlei partijen om de rol van Nederland in de wereld te bespreken. De Poort is tot stand gekomen in een samenwerking van Partos met Clingendael, Cordaid, ICCO, NCDO, FMO, het Nederlandse Rode Kruis en VNO-NCW.
- Via het Consortium van het platform Ondernemen in Ontwikkelingslanden (OiO) werkt Partos samen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO, VNO-NCW/MKB Nederland en CrossWiseWorks. Partos is beheerder van het Consortium en levert de projectmanager.
- Partos vormt samen met Oxfam Novib, NCDO, Wilde Ganzen, The Hunger Project en Stichting Kinderpostzegels de voorlopige stuurgroep van de [World's Best News Campaign in Nederland](#) en is op dit moment contractpartij met financiers van de campagne.
- Partos werkt steeds meer samen met Goede Doelen Nederland (voorheen VFI).
- Met het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt nauw samengewerkt. Er vindt regulier overleg plaats tussen Partos en de verschillende directies, alsook ad hoc met de Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie (IOB).
- Partos werkt samen met leden van het informele netwerk Open for Change bij de ondersteuning van Partos-leden bij de implementatie van IATI.
- Partos heeft zitting in de IATI CSO working group, een werkgroep met een adviserende functie naar de IATI steering group namens CSO netwerken.
- Partos heeft een samenwerkingsverband met het Institute for Social Studies in Den Haag, op basis waarvan jaarlijks een kennisbijeenkomst wordt georganiseerd als onderdeel van de Prins Claus Leerstoel van het ISS.
- De Partos werkgroep Sociale Inclusie werkt samen met het Afrika Studie Centrum in een serie van bijeenkomsten en publicaties.

-
- Het Partos Innovatiefestival/Connected Development Festival is tot stand gekomen dankzij een samenwerking met Open for Change en bijdragen van de volgende partijen: Hivos, Plan Nederland en de Gemeente Den Haag.
 - Partos ondertekende samen met meer dan 60 Nederlandse bedrijven en maatschappelijke organisaties én met minister Ploumen voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking een Charter voor de Sustainable Development Goals, waarmee ze zich committeren aan meer afstemming op en samenwerking voor het behalen van de nieuwe duurzame ontwikkelingsdoelen.
 - Partos werkt samen met de Worldconnectors, waarvan directeur Bart Romijn bestuurslid is.

FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

Inhoudsopgave

Jaarrekening	41
• Balans per 31 december 2015	41
• Staat van baten en lasten 2015	42
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	43
Overige gegevens	53
• Statutaire regeling bestemming overschot/tekort	53
• Gebeurtenissen na balansdatum	54
Controleverklaring	55
Meerjarenbegroting 2016-2020	56

JAARREKENING

Balans per 31 december 2015 (na voorgestelde bestemming van het resultaat)

Activa	ref.	per 31-12-2015		per 31-12-2014	
Vaste Activa					
<i>Materiële vaste activa</i>					
• Verbouwing 2015		31.431		-	
• Inventaris en inrichting	5	3.997		625	
		<u>35.428</u>	<u>35.428</u>	<u>625</u>	<u>625</u>
Vlottende Activa					
<i>Vorderingen</i>					
• Debiteuren	6	7.614		7.754	
• Pensioenfonds		106		-	
• Omzetbelasting		8.098		-	
• Overige vorderingen en overlopende activa		29.985		15.717	
		<u>45.803</u>	<u>45.803</u>	<u>23.471</u>	<u>23.471</u>
Liquide middelen	7	807.943	807.943	739.187	739.187
Totaal activa €			889.174		763.283

Passiva	ref.	per 31-12-2015		per 31-12-2014	
Fondsen en Reserves					
Bestemmingsreserve Communicatie Partos	8	-		39.058	
Bestemmingsreserve Onderzoek		25.000		25.000	
Bestemmingsfonds Leren & Innoveren		94.727		140.204	
Bestemmingsfonds Linkis		16.982		28.922	
Bestemmingsfonds Effectiviteits Programma		21.753		67.936	
Continuïteitsreserve Partos Algemeen		230.377		213.420	
		<u>388.839</u>	<u>388.839</u>	<u>514.540</u>	<u>514.540</u>
Schulden					
<i>Kortlopende schulden</i>					
• Crediteuren	9	33.184		29.911	
• Dienstentegoed 3 KH leden		-		53.325	
• Loonheffing en premies		35.172		34.071	
• Gereserveerd vakantiegeld en -dagen		24.281		30.053	
• Nog te besteden Platform OiO		4.612		1.953	
• Nog te besteden World's Best News		343.734		-	
• Nog te betalen aan EU partners		9.525		-	
• Omzetbelasting		-		1.448	
• Nog te besteden IATI		37.602		80.530	
• Overige schulden en overlopende passiva		9.250		17.452	
• Nettoloon		549		-	
• Loopbaanbudget Reserve		2.427		-	
		<u>500.335</u>	<u>518.725</u>	<u>248.743</u>	<u>248.743</u>
Totaal passiva €			889.174		763.283

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten	ref.	werkelijk 2015	begroot 2015	werkelijk 2014
Contributies lidorganisaties	10	583.634	590.000	560.373
Trainingen en bijeenkomsten		58.365	30.000	36.098
Platform OiO en IATI externe kosten		55.395	25.000	64.152
Personeelsinzet voor derden		91.535	50.000	127.322
EU-project Ready for Change		16.950	-	-
Dienstverlening		47.878	-	26.579
Shared Services		3.626	11.000	12.481
Eigen Vermogen ex-PSO		64.600	-	-
Leerplatform		-	-	200
Terug te ontvangen btw		795	-	630
Financiële baten	15	5286	10.000	8.345
Totale baten €		928.064	716.000	836.180

Lasten	ref.	werkelijk 2015	begroot 2015	werkelijk 2014
Kosten van Activiteiten				
Lobby & Advocacy		11.788	10.000	9.422
Trainingen en bijeenkomsten		68.362	55.000	47.792
Communicatie		11.162	40.000	14.418
Onderzoek		10.612	30.000	28.480
Deelname CONCORD		16.000	16.000	16.000
Kennis & Effectiviteit		2.687	10.000	10.450
Externe Projectkosten		54.072	25.000	64.152
EU Project Ready for Change		16.950		
		191.633	186.000	190.714
Overige Kosten				
Personeelskosten	11	715.770	627.000	638.750
Huisvestingskosten	12	56.002	50.000	54.385
Beheerkosten	13	65.575	62.500	56.321
Shared Services		-	-	60
Leerplatform		24.785	-	74.996
		862.132	739.500	824.512
Totale lasten €		1.053.765	925.500	1.015.226

Resultaat €		125.701	209.500-	179.046-
Onttrekking Bestemmingsreserve Communicatie		39.058	26.600	39.543-
Onttrekking fonds Effectiviteits Programma		46.183	42.500	44.486-
Onttrekking Leerplatform Capaciteitsontwikkeling		45.477	102.400	79.796-
Onttrekking Bestemmingsreserve Onderzoek		-	10.000	10.000-
Onttrekking Bestemingsfonds Linkis		11.940	28.000	7.913-
Toevoeging Continuïteitsreserve		16.957	-	2.692
Resultaat na mutaties fondsen en reserves €		-	-	-

TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

1. Algemeen

Deze jaarrekening laat de balans en resultaten zien van de Vereniging Partos.

Doelstelling

De Vereniging Partos heeft ten doel (Statuten, artikel 2):

- a) de vertegenwoordiging en behartiging van de gemeenschappelijke belangen van haar leden en de branche Particuliere Organisaties voor Internationale Samenwerking;
- b) het stimuleren van de kwaliteitsversterking, waaronder professionalisering, van de branche;
- c) het ondersteunen van de leden en derden in hun bedrijfsvoering, waaronder het aangaan van collectieve arbeidsvoorwaarden en het aanbieden van diensten tegen vergoeding, een en ander in de ruimste zin van het woord;
- d) het onderhouden van goede betrekkingen namens de leden met belanghebbende partijen in de omgeving van de branche van Nederlandse particuliere organisaties werkzaam op het gebied van internationale samenwerking;
- e) het bevorderen van een positieve beeldvorming over de branche;
- f) de vergroting van de maatschappelijke erkenning van en waardering voor de branche.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, RJ 640 in het bijzonder. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. In de balans en staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, of lagere bedrijfswaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de nominale waarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en direct opeisbare banktegoeden.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het jaar. Baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Batenverantwoording

Baten uit contributies, drempelbedragen en entreegelden worden geheel toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Overige baten worden verantwoord voor zover deze in het boekjaar gerealiseerd zijn.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De afschrijvingen op materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen. Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte economische levensduur van de aanschaf. De volgende afschrijvingspercentages zijn gehanteerd:

- Verbouwingen 20 procent per jaar;
- Inventaris 33 procent per jaar. De geschatte economische levensduur voor inventaris is drie jaar. Aanschaf inventaris tot €1.000 per stuk wordt volledig als kosten geboekt in het jaar van aanschaf.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

4. Begroting

De begroting 2015 is vastgesteld op de Algemene Ledenvergadering van 11 november 2014.

5. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar was als volgt:

	Inventaris
Boekwaarde per 31.12.2014	625
Investerings boekjaar	4.224
Aanschafwaarde per 31.12.2015	5.724
Eerdere afschrijvingen	875
Afschrijving boekjaar	852
Boekwaarde per 31.12.2015 €	3.997
	Verbouwing 2015
Boekwaarde per 31.12.2014	-
Investerings boekjaar	36.978
Aanschafwaarde per 31.12.2015	36.978
Eerdere afschrijvingen	-
Afschrijving boekjaar	5.547
Boekwaarde per 31.12.2015 €	31.431

6. Vorderingen

	31-12-2015	31-12-2014
Debiteuren	7.614	7.754
Nog te ontvangen bankrente	2.829	5.795
Waarborgsom huur	7.154	7.154
Te vorderen ziekengeld	507	2.323
Te vorderen omzetbelasting	8.098	-
Pensioenfondsen	106	-
Overige Vorderingen	19.495	445
Totaal Vorderingen €	45.803	23.471

Bij de overige vorderingen is €16.950 opgenomen als tegoed voor het EU-project Ready for Change.

7. Liquide middelen

	31-12-2015	31-12-2014
Kas	-	138
Triodos R.C.	27.964	31.648
ASN Sparen	225.157	156.070
Rabo R.C.	669	316
Rabo Bonussparen	554.153	551.015
Totaal €	807.943	739.187

Partos beschikt over betaalrekeningen bij de Triodos Bank en de Rabobank. Naast deze rekeningen heeft Partos bij de ASN en RABO spaarrekeningen. Alle gelden zijn direct opeisbaar.

Partos heeft geen gelden belegd in aandelen of iets dergelijks. Het beleid is vastgesteld na een risicoanalyse van het bestuur waarbij gelden deels bij ideële banken en deels bij een systeembank zijn geplaatst.

8. Reserves en fondsen

Uitgangspunten bij de verdeling zijn:

- Fonds Effectiviteit; dit fonds is gevormd eind 2010 uit het overschot van het Kwaliteitshuis ter dekking van de opstartkosten van het Effectiviteits Programma. De onttrekking is besteed aan de coördinatie van de activiteiten van de Stichting Gezamenlijke Evaluaties.
- Het fonds Leren & Innoveren (voorheen Leerplatform Capaciteitsontwikkeling) is gevormd vanuit het Eigen Vermogen van de per 1/1/2013 geliquideerde Vereniging PSO. Hiervan is begin 2015 het restant ontvangen (€64.600). De coördinatie en activiteiten van het leerplatform zijn in 2015 hieruit gefinancierd. Tevens is €12.500 onttrokken ter financiering van het Connected Development Festival 2015.
- Het platform Linkis is beëindigd per 31 december 2011. Het saldo is bestemd voor activiteiten en initiatieven op het terrein van Particulier Initiatief. De bijdrage van Partos aan de voorbereiding van de World's Best News Campagne is hieruit gefinancierd.
- Communicatiereserve: De junior kracht Communicatie is vanuit deze reserve gefinancierd in 2015.
- Het resultaat 2015, €16.957, wordt toegevoegd aan de Continuïteitsreserve. De auditcommissie van het Partos bestuur heeft 28 februari 2013 het richtbedrag voor de continuïteitsreserve vanaf 31 december 2012 vastgesteld op: anderhalf maal de jaarhuur van de huisvesting en 5 maanden salaris van het vaste personeel. Dat beoogde totaal is per 1/1/2016 €265.000. Met het huidige saldo wordt het richtbedrag als niet bereikt beschouwd.

Het verloop van het Eigen Vermogen gedurende 2015 is als volgt:

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2015	Toevoeging	Onttrekkingen (uitgaven)	Mutatie 2015	Saldo per 31-12-2015
Continuïteitsreserve Partos Algemeen	213.420	16.957	-	16.957	230.377
Bestemmingsreserve Onderzoek	25.000	-	-	-	25.000
Bestemmingsreserve Communicatie	39.058	-	39.058	39.058-	0
Bestemmingsfonds Leren & Innoveren	140.204	64.600	110.077	45.477-	94.727
Bestemmingsfonds Linkis	28.922	-	11.940	11.940-	16.982
Bestemmingsfonds Eff. Programma	67.936	-	46.183	46.183-	21.753
Totaal €	514.540	81.557	208.691	125.701-	388.839

9. Kortlopende schulden

	31-12-2015	31-12-2014
Crediteuren	33.184	29.911
Dienstentegoed 3 KH leden	-	53.325
Afdracht loonheffingen en sociale premies	35.172	34.071
Vakantiegeld en -dagen	24.281	30.053
Nog te besteden Platform OiO	4.612	1.953
Nog te besteden IATI BuZa	37.602	80.530
Nog te besteden World's Best News	343.734	-
Nog te betalen aan EU partners	9.525	-
Overige schulden en overlopende passiva	9.250	17.452
Nettoloon	549	-
Te betalen omzetbelasting	-	1.448
Loopbaan budget	2.427	-
Totaal €	500.335	248.743

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Pensioenverplichtingen

De pensioenregeling van Partos is ondergebracht bij het bedrijfspensioenfonds voor Zorg en Welzijn. Het pensioenfonds hanteert het middelloonstelsel. Partos is de pensioenpremie verschuldigd aan het pensioenfonds. Het pensioenfonds stelt de jaarlijkse premie vast op grond van het premiebeleid. De financiële positie van het pensioenfonds leidt niet tot een verplichting van het pensioenfonds tot het terugstorten van premie of het betalen van een bedrag van de aangesloten werkgever wegens een vermogensoverschot. Een tekort in de vermogenspositie in enig kalenderjaar leidt niet tot een verplichting voor de aangesloten werkgever tot het betalen van een aanvullende premie of bedrag op de voor dat jaar vastgestelde premie.

Huurverplichtingen

Vanaf 2015 heeft Partos een nieuw drie jarig contract getekend. De jaarlijkse verplichting bedraagt €29.993, exclusief servicekosten.

10. Baten

Baten	ref.	werkelijk 2015	begroot 2015	werkelijk 2014
Contributies lidorganisaties	10	583.634	590.000	560.373
Trainingen en bijeenkomsten		58.365	30.000	36.098
Platform OiO en IATI externe kosten		55.395	25.000	64.152
Personeelsinzet voor derden		91.535	50.000	127.322
EU-project Ready for Change		16.950	-	-
Dienstverlening		47.878	-	26.579
Shared Services		3.626	11.000	12.481
Eigen Vermogen ex-PSO		64.600	-	-
Leerplatform		-	-	200
Terug te ontvangen btw		795	-	630
Financiële baten	15	5.286	10.000	8.345
Totale baten €		928.064	716.000	836.180

Bijdragen trainingen en bijeenkomsten

Het Connected Development Festival 2015 kent een batentotaal van €43.259, samengesteld uit kostenbijdragen van twee leden, een subsidie van de Gemeente Den Haag en entreebedragen. Het restant is afkomstig uit cursusgelden.

Contributie en Partos ledenadministratie

In 2015 waren er 114 leden. World Vision en Dutch Cycling Expertise zijn in 2015 uitgetreden. Toegetreden zijn Dorcas (herintrede), International Justice Mission Nederland en International Sports Alliance.

Personeelsinzet voor derden

Dit betreft de extern gefinancierde projecten: Platform OiO realiseerde in 2014 de eigen voortzetting in een Consortium met gedeelde financiering, waaronder deels van BuZa. IATI baten worden hier ook geboekt.

Overige dienstverlening

Dit betreft ondermeer de bijdragen uit Kosten Gemene Rekening met NWO Wotro en die met enkele leden voor de initiatie van World's Best News Campagne, daarnaast bijdragen aan de Internationale Samenwerkings Poort.

Shared Services

Enkele contracten met suppliers bereikten net niet de minimum deelname voor de bijdrage vanuit leveranciers. De deelnemers genoten wél de afgesproken voordelen.

EU-project Ready for Change

Dit is een samenwerking van één jaar tussen Partos, de leden (en partners in deze) Foundation Max van der Stoel en Woord en Daad, gefinancierd door de Europese Commissie en de partners.

11. Personeelskosten

	werkelijk 2015	begroot 2015	2014
Bruto lonen	492.351	428.000	472.626
Sociale lasten en premies	122.357	86.000	125.255
Reiskosten	19.594	16.000	19.398
Ingehuurd personeel	65.392	60.000	-
Deskundigheidsbevordering	1.979	5.000	4.193
Ontvangen ziekengelden	-6.895	-	-19.516
Overige personeelskosten	20.992	32.000	36.237
Doorbelasting op personeel	-	-	557
Totaal €	715.770	627.000	638.750

De kosten voor World's Best News (tot en met mei), de continuering van IATI tot en met december en het Platform OiO waren niet begroot: Tegenover de kosten staan hogere inkomsten, dit verklaart een stijging van tien procent. De overige vier procent bestaan uit een procent CAO indexering per 1 januari en een procent per 1 oktober, en Loopbaanbudget ingevolgt CAO.

Personeel	2015	2014
Aantal FTE	9,7	10
Gemiddelde leeftijd	44,2	44,1
Ziekte %	2,9	6,6

Er zijn in 2015 twee vrijwilligers en twee stagiaires actief geweest. Er zijn twee tijdelijke contracten beëindigd. Er heeft geen verloop plaatsgevonden in het vaste personeel. Eind 2015 waren acht medewerkers in vaste dienst en waren er drie met een tijdelijk dienstverband.

Vergoeding directie en bestuur in 2015

Brutoloon	71.628
Vakantiegeld, eindejaarsuitkering	12.091
Sociale lasten	9.407
Pensioenbijdrage werkgever	9.042
Totaal	102.169

De directie werd gevormd door de heer A.Romijn, deze heeft een bruto maandsalaris van €6.014 (€5.874 in 2014). In 2014 bedroegen de kosten van de directie €89.803. Dit betrof 11 maanden, gezien de indiensttreding per 1 februari 2014. Het bestuur is onbezoldigd en er zijn aan hen geen onkostenvergoedingen betaald.

12. Huisvestingskosten

	werkelijk 2015	begroot 2015	2014
Huur en servicekosten	37.016	37.500	36.979
Ondersteunende diensten	6.167	9.290	6.765
Kleine aanschaffingen	-	686	430
Overige huisvestingskosten	6.420	-	9.711
Afschrijving	6.399	2.524	500
Totaal €	56.002	50.000	54.385

Per 2015 is een driejarig huurcontract aangegaan. De afschrijving is hoger in verband met een gepleegde verbouwing van het kantoor.

13. Algemene beheerkosten

	werkelijk 2015	begroot 2015	2014
Bestuurskosten algemeen	8.490	93	117
Kosten ALV	2.160	4.115	7.240
Vergaderkosten	5.013	1.000	710
Representatiekosten	474	2.488	1.251
Kosten dubieuze debiteuren	-	-	611
Automatiseringskosten	11.154	15.000	10.390
Administratiekosten	2.760	2.750	2.527
Accountantskosten	8.644	9.250	9.748
Advieskosten	10.222	5.500	6.054
Kantoorartikelen	2.633	4.250	4.100
Telefoon en portokosten	4.191	5.000	3.780
Drukwerk	3.020	7.000	1.739
Overige	6.814	6.054	8.054
Totaal €	65.575	62.500	56.321

Overige bestaat uit contributies en verzekeringen. In 2015 heeft een wisseling plaatsgevonden binnen het bestuur, o.a. de voorzittersfunctie van het bestuur. De wervingskosten hiervan verklaren de volledige stijging van de bestuurskosten. Advieskosten betreffen vooral een niet begroot traject ter bepaling van de positionering van Partos door het team. Vergaderkosten zijn hoger vanwege onvoorziene bijeenkomsten met leden.

14. Activiteiten

	werkelijk 2015	begroot 2015	2014
Lobby & Advocacy	11.788	10.000	9.422
Trainingen, bijeenkomsten, Connected Development Festival	68.362	55.000	47.792
Communicatie	11.162	40.000	14.418
Deelname CONCORD	16.000	16.000	16.000
Onderzoek	10.612	30.000	28.480
Kennis & Effectiviteit	2.687	10.000	10.450
Externe projectkosten	55.395	25.000	64.152
EU Project Ready for Change	16.950		
Totaal €	191.633	186.000	190.714

Trainingen en bijeenkomsten

hier zijn de kosten opgenomen van het Connected Development Festival. Tegenover de hogere kosten staan hogere baten waarmee per saldo de bijdrage vanuit de Leren & Innoveren reserve lager is dan begroot.

Communicatie

De start van de World's Best News Campagne (en de bijdrage van Partos daaraan) was gepland en begroot in 2015. De campagne is pas laat in 2015 gestart ondersteun door van een internationale donor.

Externe projectkosten

De externe projectkosten worden volledig gedekt door de baten. Hierbij zijn ook kosten opgenomen inzake het Ready for Change programma.

15. Financiële baten

Rente	werkelijk 2015	begroot 2015	2014
Bankrente	5.286	10.000	8.345
Totaal €	5.286	10.000	8.345

Amsterdam, 11 maart 2015*

De directie,

A. Romijn

Amsterdam, 11 maart 2015

Voorzitter,

J. Nieuwenhuys

Vice-voorzitter,

T. van der Lee

Penningmeester,

F. Farah

Secretaris,

M. Alting van Geusau

Bestuurslid,

A. van den Ham

Bestuurslid,

J. van der Sommen

Bestuurslid,

K. van den Broek

Vereniging Partos, Ellermanstraat 18b, 1114 AK Amsterdam

*Origineel voorzien van handtekeningen in archief Partos

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling bestemming overschot / tekort

De Algemene Ledenvergadering dient op grond van de statuten een besluit te nemen over de bestemming van het in een boekjaar behaalde overschot of tekort, op basis van een voorstel van het bestuur.

Voorstel bestemming overschot / tekort 2015

Het bestuur stelt voor het in 2015 behaalde resultaat te verdelen conform is uiteengezet onder referentie 8 van deze jaarrekening.

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2015	Toevoeging	Onttrekkingen (uitgaven)	Mutatie 2015	Saldo per 31-12-2015
Continuïteitsreserve Partos Algemeen	213.420	16.957	-	16.957	230.377
Bestemmingsreserve Onderzoek	25.000	-	-	-	25.000
Bestemmingsreserve Communicatie	39.058	-	39.058	39.058-	0
Bestemmingsfonds Leren & Innoveren	140.204	64.600	110.077	45.477-	94.727
Bestemmingsfonds Linkis	28.922	-	11.940	11.940-	16.982
Bestemmingsfonds Eff. Programma	67.936	-	46.183	46.183-	21.753
Totaal €	514.540	81.557	208.691	125.701-	388.839

In vergelijking met 2014

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2014	Toevoeging	Onttrekkingen (uitgaven)	Mutatie 2014	Saldo per 31-12-2014
Continuïteitsreserve Partos Algemeen	210.728	2.692	-	2.692	213.420
Bestemmingsreserve Onderzoek	35.000	-	10.000	10.000-	25.000
Bestemmingsreserve Communicatie	78.601	-	39.543	39.543-	39.058
Bestemmingsfonds Leerplatform Cap.	220.000	-	79.796	79.796-	140.204
Bestemmingsfonds Linkis	36.835	-	7.913	7.913-	28.922
Bestemmingsfonds Eff. Programma	112.422	-	44.486	44.486-	67.936
Totaal €	693.586	2.692	181.738	179.046-	514.540

Gebeurtenissen na balansdatum

- Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft per 1/1/2016 een subsidiebeschikking afgegeven ten behoeve van Partos in het kader van de Partos Innovatiehub. De subsidie is jaarlijks €500.000 gedurende vijf jaar.
- Partos heeft een subsidie van €248.909 ontvangen van de EU voor het project Ready for Change. Dit betreft een gezamenlijke aanvraag waarbij Partos penvoerder is. De uitvoering vindt plaats samen met Stichting Woord & Daad en de Foundation Max van de Stoel. Van de totale subsidie zal €149.014 besteed worden door Woord & Daad en Foundation Max van de Stoel. Het project loopt tot en met 30 november 2016.

CONTROLEVERKLARING

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Vereniging Partos te Amsterdam.

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2015 van Vereniging Partos te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven". Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vereniging gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 BA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Dubois & Co. Registeraccountants is een maatschap van praktijkvennootschappen. Op alle opdrachten die aan ons kantoor worden verstrekt zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden, waarvan de tekst is opgenomen op de website www.dubois.nl, bevatten een aansprakelijkheidsbeperking.

dubois + co
REGISTERACCOUNTANTS

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Vereniging Partos per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven".

Amsterdam, 11 maart 2016

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
G. Visser RA

MEERJARENBEGROTING 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>met Innovatiesubsidie BuZa</i>	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
BATEN					
Contributies leden	515.000	520.000	500.000	505.000	520.000
Overige baten					
Bijdragen trainingen & bijeenkomsten	12.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Shared Services	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Extern Project 1 OiO	50.000	-	-	-	-
Extern Project 2 WBN	90.000	90.000	62.000	-	-
Vergoeding ext. projectkosten (1+2)	34.000	27.000	19.500	-	-
Subsidie Partos Innovatiehub	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Financiële baten	7.500	5.000	5.000	5.000	5.000
	698.500	652.000	616.500	535.000	535.000
TOTALE BATEN €	1.213.500	1.172.000	1.116.500	1.040.000	1.055.000
LASTEN					
Kosten van Activiteiten					
Lobby & Advocacy	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Trainingen en bijeenkomsten	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
Communicatie	25.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Kennis & Effectiviteit	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Ondersteunend onderzoek	15.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Lidmaatschap CONCORD	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
Externe projectkosten (1+2)	34.000	27.000	19.500	-	-
Publicaties	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Online faciliteiten (website, SAAS, ideeënbank)	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Creëren condities innovatie	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Monitoring & Evaluatie Innovatiehub	12.500	12.500	12.500	12.500	12.500
Facilitering Innovatieve initiatieven	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
	382.500	360.500	353.000	333.500	333.500
Overige Kosten					
Personeelskosten	609.500	614.500	615.500	615.500	622.500
Personeelskosten Extern project 1	44.000	-	-	-	-
Personeelskosten Extern project 2	88.000	90.000	62.000	-	-
Huisvesting	55.500	57.000	58.000	59.500	60.000
Beheerskosten	64.000	65.000	66.000	67.000	68.000
	861.000	826.500	801.500	742.000	750.500
TOTALE LASTEN €	1.243.500	1.187.000	1.154.500	1.075.500	1.084.000

MEERJARENBEGROTING 2016-2020 (vervolg)

	2016	2017	2018	2019	2020
Resultaat	-30.000	-15.000	-38.000	-35.500	-29.000
Toevoeging / vrijval bestemmingsfondsen en reserves	30.000	15.000	38.000	35.500	29.000
RESULTAAT € na vrijval fondsen & reserves	-	-	-	-	-
Saldo bestemmingsreserve Communicatie 1-1- 2016	12.458	2.458	2.458	2.458	2.458
onttrekking	10.000	-	-	-	2.458
Saldo bestemmingsreserve Communicatie 31- 12-2016	2.458	2.458	2.458	2.458	-
Saldo Continuïteitsreserve 1-1-2016	213.420	213.420	213.420	213.420	213.420
onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo Continuïteitsreserve 31-12-2016	213.420	213.420	213.420	213.420	213.420
Saldo fonds Effectiviteitsprogramma 1-1-2016	25.436	25.436	25.436	25.436	25.436
onttrekking	-	-	-	-	25.436
Saldo fonds Effectiviteitsprogramma per 31-12- 2016	25.436	25.436	25.436	25.436	-
Bestemmingsfonds Leren & Innoveren 1-1-2016	101.804	81.804	66.804	28.804	4.000
onttrekking	20.000	15.000	38.000	24.804	-
Bestemmingsfonds Leren & Innoveren 31-12-2016	81.804	66.804	28.804	4.000	4.000
Bestemmingsreserve Onderzoek 1-1-2016	15.000	15.000	15.000	15.000	4.304
onttrekking	-	-	-	10.696	1.106
Bestemmingsreserve Onderzoek 31-12-2016	15.000	15.000	15.000	4.304	3.198
Bestemmingsfonds Linkis 1-1-2016	922	922	922	922	922
onttrekking	-	-	-	-	-
Bestemmingsfonds Linkis 31-12-2016	922	922	922	922	922